

Miten epäterveellisestä ruuasta terveelliseen?

- kyselyaineistoon perustuva tutkimus

20.1.2021
Pasi Holm

Kansalaiset kannattavat elintarvikkeiden terveysperusteista verotusta

- Yli puolet suomalaisista (53 prosenttia) kannattaa siirtymistä elintarvikkeiden terveysperusteiseen verotukseen.
- Kolmasosa (33 prosenttia) vastustaa ajatusta.
- Pelkkää sokerin verottamista kannattaa peräti 58 prosenttia suomalaisista ja kolmannes (29 prosenttia) vastusti.
- Vähiten kannatusta sai rasvavero.
- Kansalaisten vastausten perusteella voidaan arvioida, että terveysverosta seuraava elintarvikkeiden hintojen nousu vaikuttaa arjessa epäterveellisten tuotteiden kulutuksen vähenemiseen ja tuoteryhmien sisällä siirtymään terveellisempiin vaihtoehtoihin.
- Tulokset selviävät SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n, Yksi elämä -verkoston ja Terve Paino ry:n Taloustutkimuksella teettämästä kyselystä

Kyselytutkimukseen perustuva arvio: Tuotteiden hinta vaikuttaa eniten suolaa sisältävän ruokaleivän sekä suolaa ja rasvaa sisältävien lihaleikkeleiden ja makkaroiden kulutukseen.

Terveysnäkökulmat painottuvat jogurttien sekä voin, margariinin ja muiden levitteiden kulutuksessa.

Kansalaisten vastauksien perusteella voidaan arvioida, että sokeri-, suola- ja rasvaveroilla, jotka nostavat elintarvikkeiden hintoja noin 20 prosenttia, voidaan vähentää epäterveellisten elintarvikkeiden kulutusta 6 – 9 prosenttia. (ks. esimerkkilaskelman oletukset dia 5).

Epäterveellisen kulutuksen vähennys tuoteryhmittäin, kun hinta nousee 20 prosenttia:

- Makeiset ja suklaa -5,9 %
- Jogurtit -7,4 %
- Voi, margariini ja levitteet -6,5 %
- Lihaleikkeleet ja makkarat -8,0 %
- Ruokaleipä -8,5 %

Sokeri-, suola- ja rasvaverot nostavat niiden tuotteiden hintoja, jotka sisältävät paljon sokeria, suolaa ja kovaa rasvaa. Näiden tuotteiden kulutus vähenee.

Jokaisessa tarkasteltavassa tuoteryhmässä on tuotteita, jotka sisältävät vähän sokeria, suolaa tai rasvaa. Näiden terveellisempien tuotteiden hinnat eivät nousisi. Kulutusta siirtyy terveellisempiin tuotteisiin.

	Epäterveellisten tuotteiden kulutuksen muutos, %	Siirtymä terveellisiin tuotteisiin tuoteryhmän sisällä, %	Tuoteryhmän kulutuksen muutos, %
Makeiset ja suklaa	-5,9	1,5	-4,4
Jogurtit	-7,4	4,5	-2,9
Voi, margariini ja levitteet	-6,5	4,5	-1,9
Lihaleikkeleet ja makkarat	-8,0	3,5	-4,4
Ruokaleipä	-8,5	1,7	-6,9

Tuoteryhmien jogurtit sekä voi, margariini ja muut levitteet kulutuksessa siirtymää sokeri-, suola- ja rasvapitoisista tuotteista terveellisimpiin vaihtoehtoihin arvioidaan tapahtuvan eniten. Makeisissa ja suklaassa terveellisempiä tuotteita ei juurikaan ole, vaikka kuluttajat voivat näin ajatella.

Ruokaleivän kulutuksen arvioidaan vähentyvän suolaveron seurauksena seitsemän prosenttia.

Vaikutusarvioiden perusteet

Tuoteryhmien epäterveellisten tuotteiden kulutus

- Haastateltavilla kysyttiin, kuinka paljon heidän kotitalous kuluttaa viikossa tarkasteltavan tuoteryhmän tuotteita
- Haastateltavilta kysyttiin, kuinka paljon heidän kulutuksensa muuttuisi, jos tuoteryhmän paljon sokeria, suolaa tai rasvaa sisältävien tuotteiden hinta nousisi

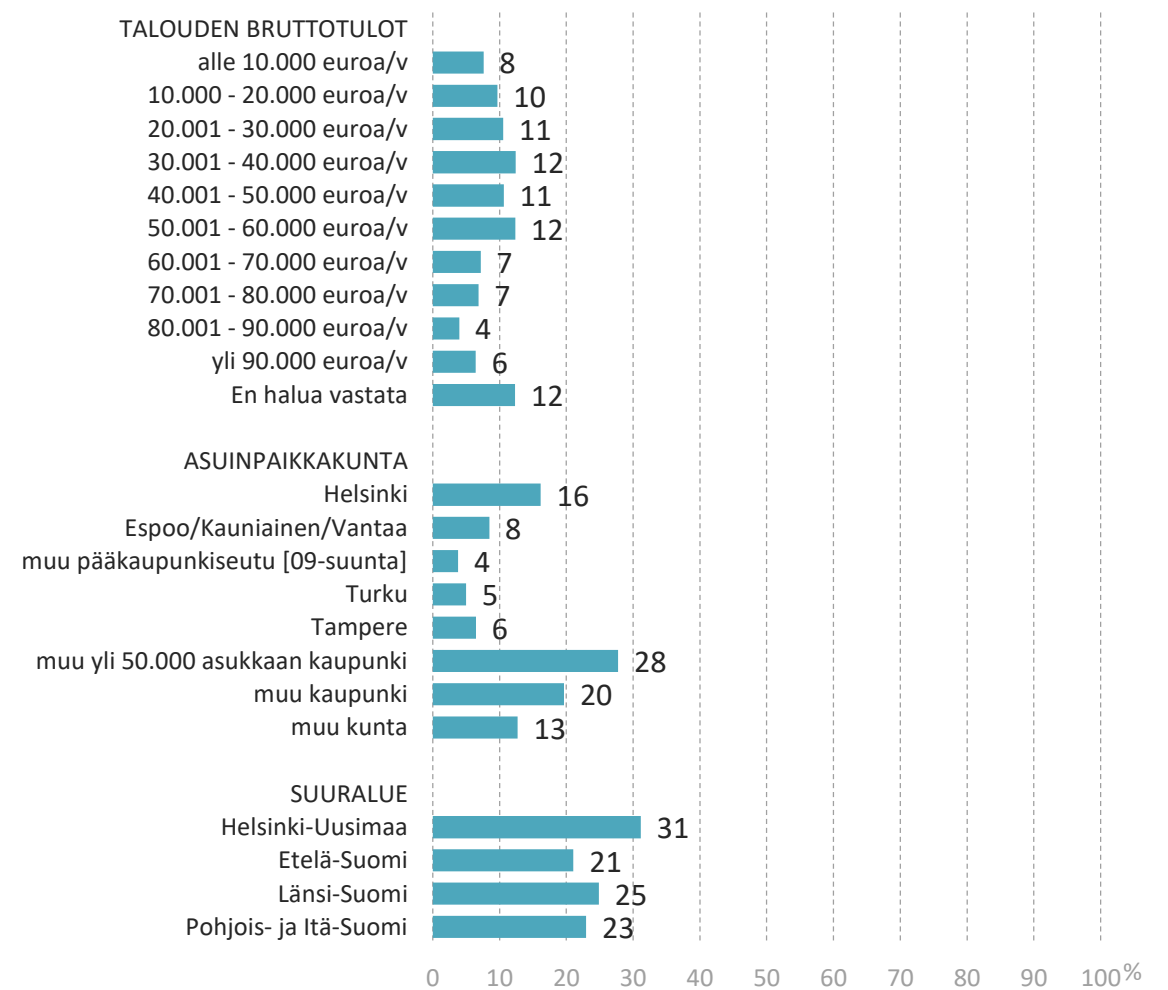
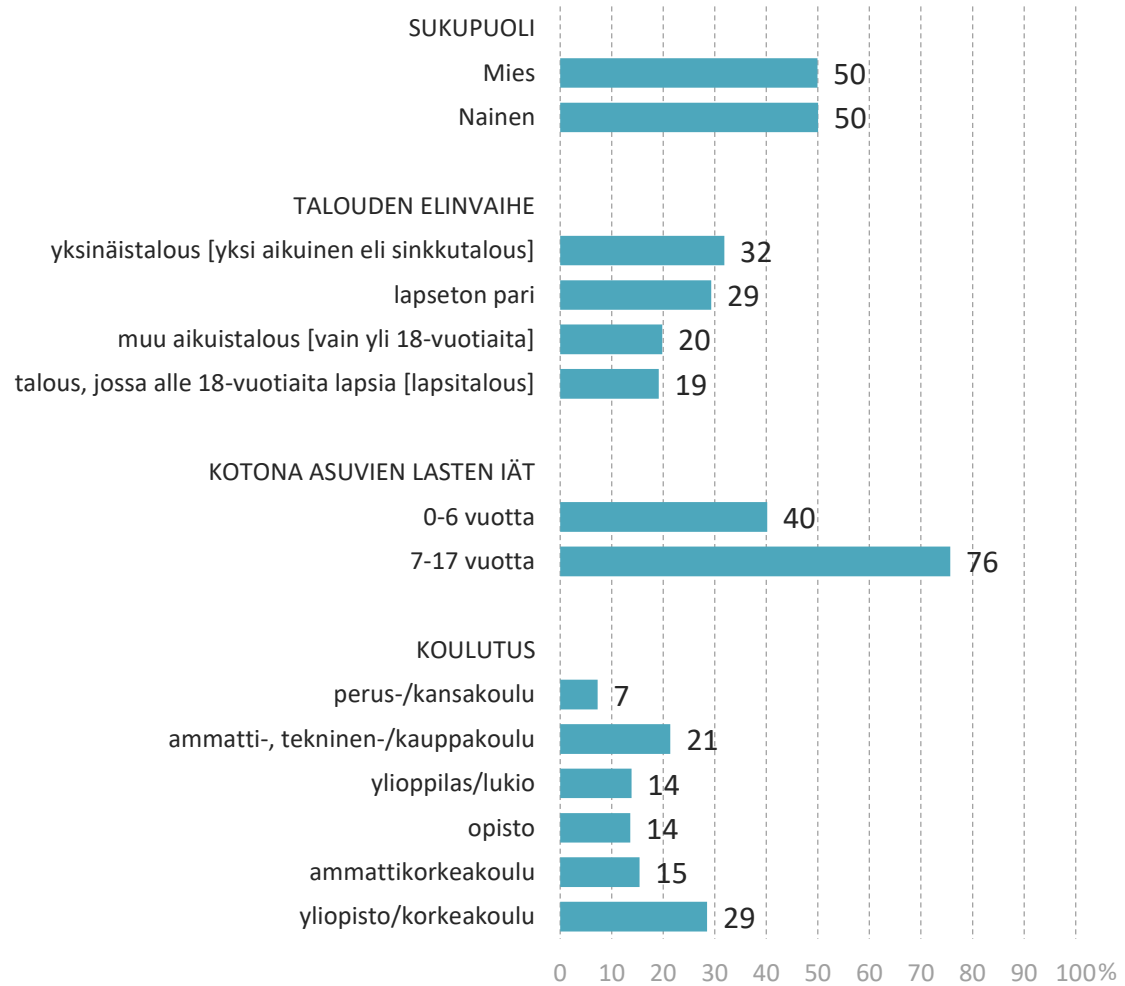
Skaalausoletukset:

- ”hinnannousu”: 20 prosenttia
- Jousto ”vähenee merkittävästi”: -2,50
- Jousto ”vähenee jonkin verran”: -1,25

Kulutuksen siirtymä epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin vaihtoehtoihin tuoteryhmän sisällä

- Haastateltavilta kysyttiin, mitkä ovat kolme tärkeintä tuotteen ominaisuutta, jotka vaikuttavat ostopäätöksiin.
- Arvioita tuotteiden hinnan merkitykseen ostopäätöksissä verrattiin arvioihin tuotteiden sokeri-, suola- ja rasvapitoisuuden merkitykseen.
- Mitä suurempi on terveellisyysominaisuuksien merkitys tuotteiden ostopäätöksissä, sitä enemmän oletetaan tapahtuvan siirtymään tuoteryhmän sisällä.

Internetpaneeli marraskuu 2020: Haastatteluja 1 100 kpl; Vastaajajoukon rakenne

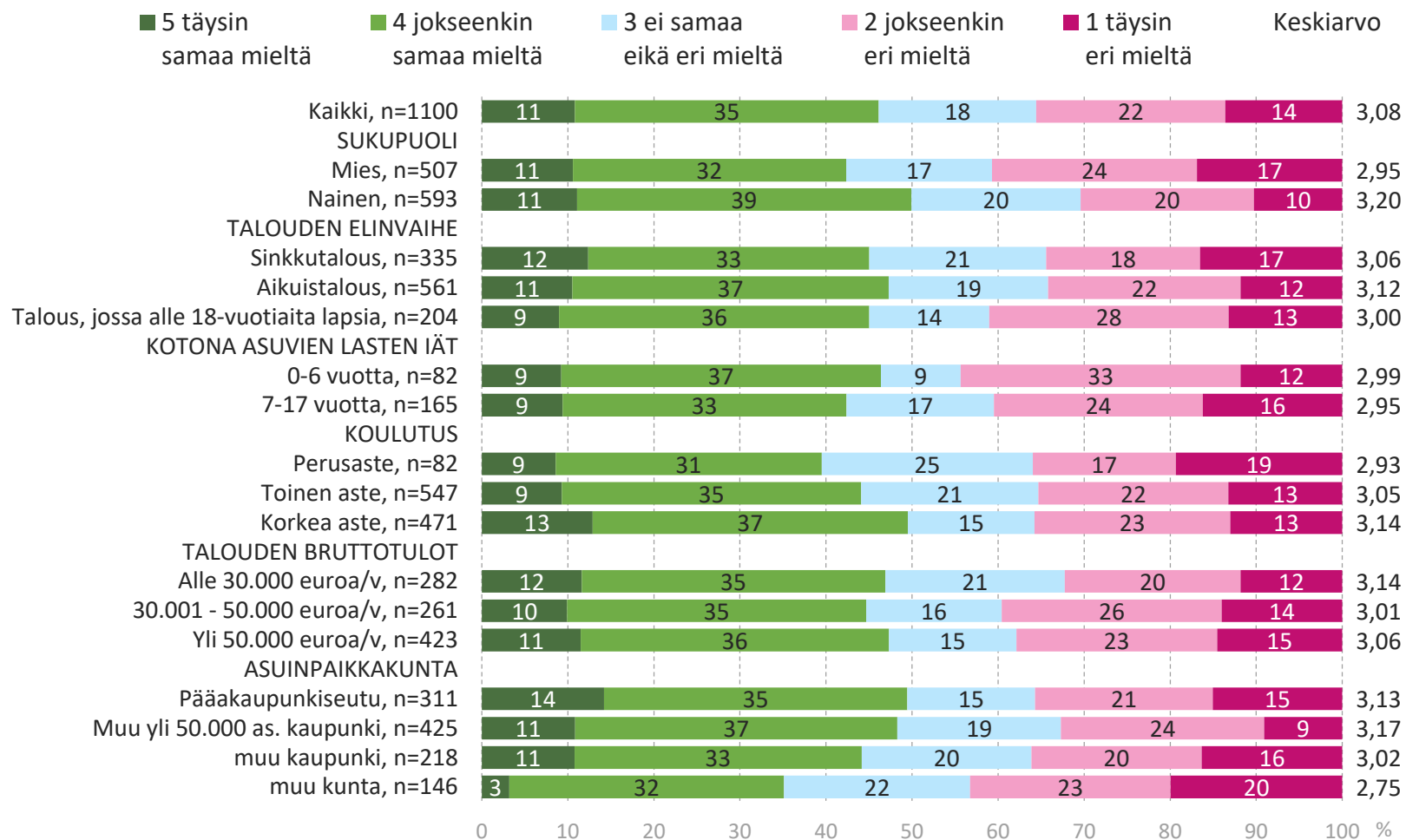
Kaikki vastaajat, n=1100

Kansalaisten mielipiteet elintarvikkeiden terveysperusteisesta verotuksesta

- 46 % suomalaisista kannattaa lainsäädännöllisiä toimia hillitsemään epäterveellisten tuotteiden kulutusta ja 36 % vastustaa.
- 53 % suomalaisista kannattaa siirtymistä elintarvikkeiden terveysperusteiseen verotukseen ja 33 % vastustaa.
- 58 % suomalaisista kannattaa sokeriveroa ja 29 % vastustaa.
- 43 % suomalaisista kannattaa suolaveroa ja 38 % vastustaa.
- 36 % suomalaisista kannattaa rasvaveroa ja 45 % vastustaa.

Väite: Suomessa on otettava käyttöön vastaavanlaisia lainsäädännöllisiä keinoja kuin monissa muissa maissa vähentämään epäterveellisten tuotteiden kulutusta.

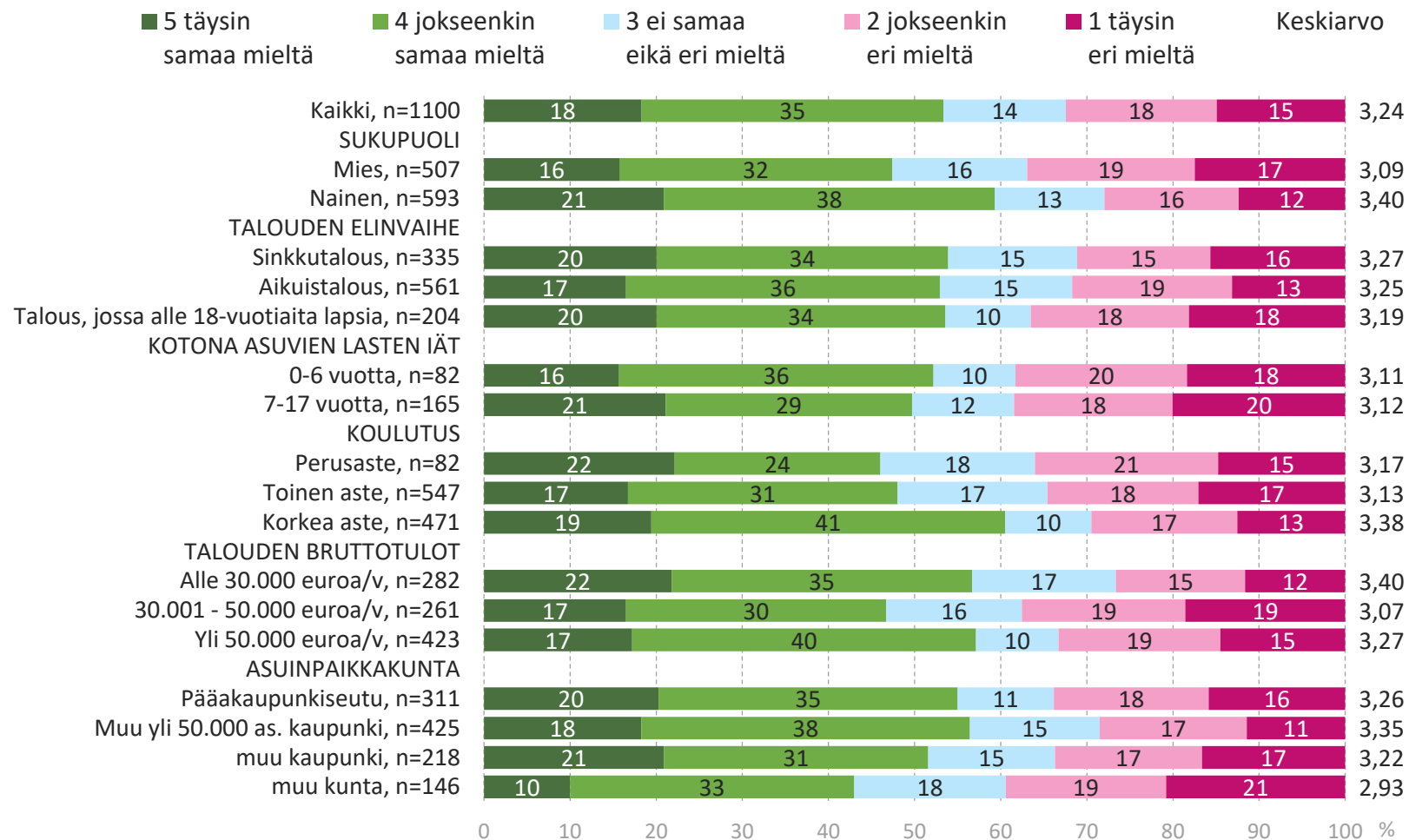
n=kaikki vastaajat

Selite:

- 1) Ylipainon voimakas lisääntyminen on yhteiskunnallisten muutosten aiheuttama.
- 2) Monissa maissa on jo ryhdytty lakien ja säädösten avulla vähentämään epäterveellisten elintarvikkeiden tarjontaa ja kulutusta.

- 46 % suomalaisista kannattaa lainsäädännöllisiä toimia hillitsemään epäterveellisten tuotteiden kulutusta ja 36 % vastustaa.
- Naiset ja korkeasti koulutetut kannattavat lainsäädännöllisiä toimia keskimääräistä enemmän.

Väite: Suomessa tulisi siirtyä edellä kuvatun kaltaiseen elintarvikkeiden terveysperusteiseen verotukseen

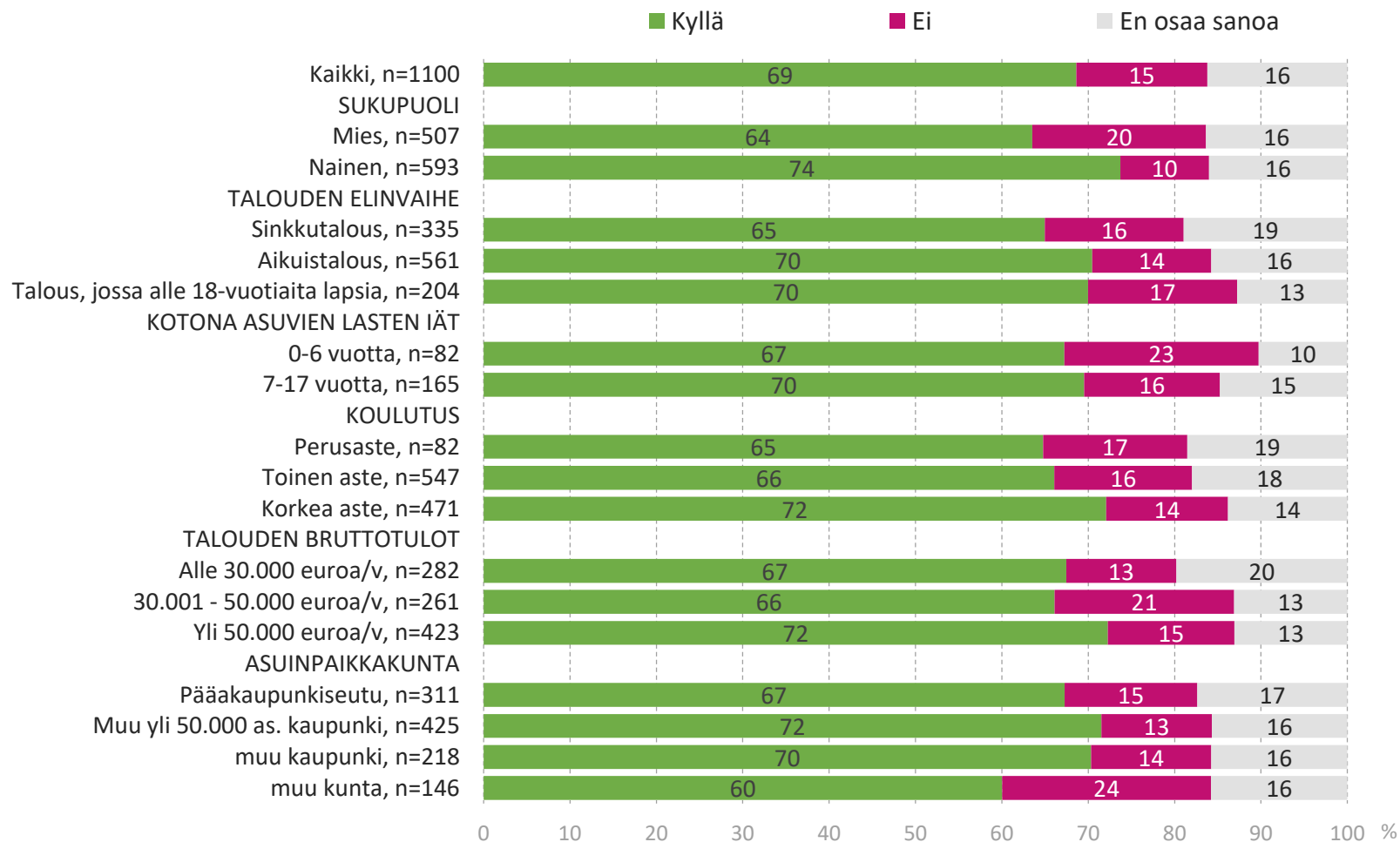
n=kaikki vastaajat

Selite

- 1) Julkisuudessa on esitetty käyttöön otettavaksi terveysperusteista verotusta.
- 2) Kuluttajahinnoille tämä tarkoittaisi sitä, että mitä enemmän sokeria, suolaa tai kovaa rasvaa tuote sisältäisi, sitä enemmän tuote maksaisi.
- 3) Vastaavasti terveellisemmät vaihtoehdot olisivat epäterveellisiä tuotteita edullisempia.

- 53 % suomalaisista kannattaa siirtymistä elintarvikkeiden terveysperusteiseen verotukseen ja 33 % vastustaa.
- Naiset ja korkeasti koulutetut kannattavat lainsäädännöllisiä toimia keskimääräistä enemmän.

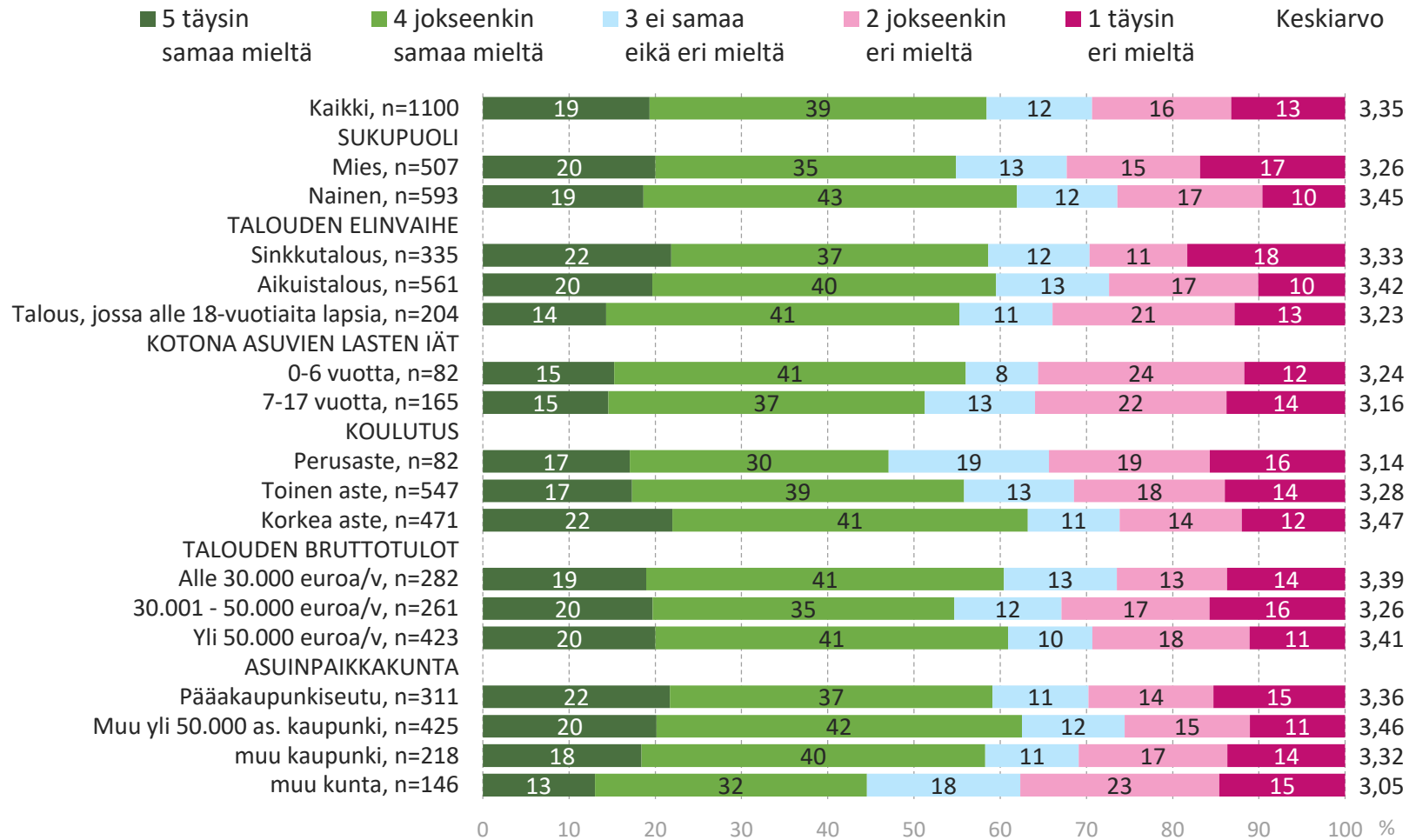
Terveysperusteisessa verotuksessa terveelliset tuotteet, kuten hedelmät, marjat ja kasvikset jätettäisiin verotuksen ulkopuolelle. Veron ulkopuolella olisivat lisäksi sellaiset tuotteet, jotka sisältäisivät vain vähäisissä määrin sokeria, suolaa tai kovaa rasvaa. Kannatatko tätä ajatusta?

▪ Terveellisten elintarvikkeiden jättämistä terveysperusteisen elintarvikeverotuksen ulkopuolella kannattaa kolme neljästä naisesta ja kaksi kolmesta miehestä.

n=kaikki vastaajat

Väite: Tulisi säätää sokerivero, joka nostaa runsaasti sokeria sisältävien juomien, makeisten, keksien, jogurttien ym. hintaa.

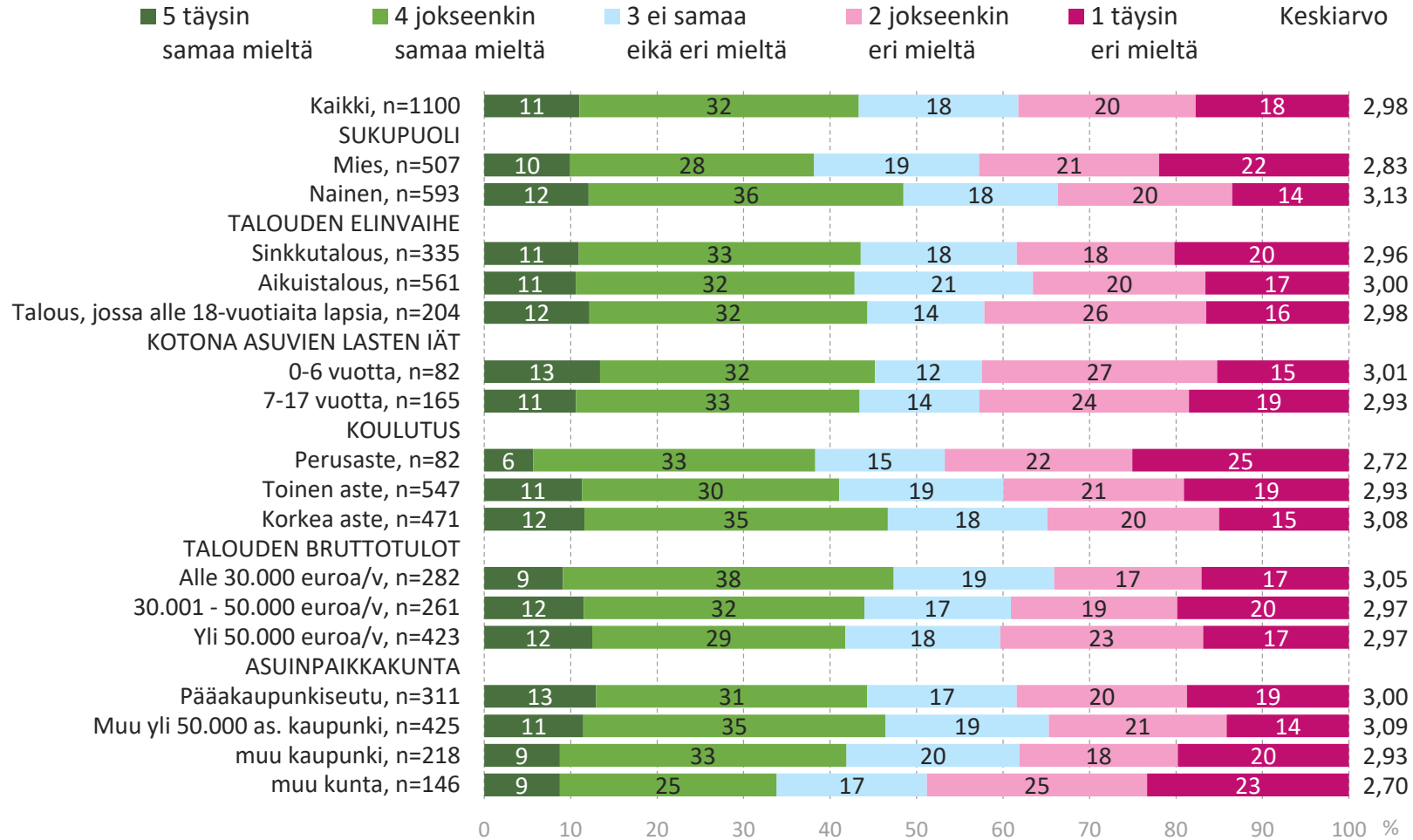
n=kaikki vastaajat

Selite

- 1) Runsaasti sokeria sisältävät elintarvikkeista tulee paljon kaloreita ja ne ovat ravintokoostumukseltaan epäterveellisiä aiheuttaen muun muassa ylipainoa.
- 2) Ylipaino puolestaan on riski monille kansansairauksille.

- 58 % suomalaisista kannattaa sokeriveroa ja 29 % vastustaa.
- Sokeriveroa kannattaa 62 prosenttia naisista ja 55 prosenttia miehistä.

Väite: Tulisi säätää suolaverot, joka nostaa eräissä elintarvikkeissa, kuten suolaisissa naposteltavissa, valmisruoissa, makkaroissa ja ruokaleivissä runsaasti suolaa sisältävien vaihtoehtojen hintaa.

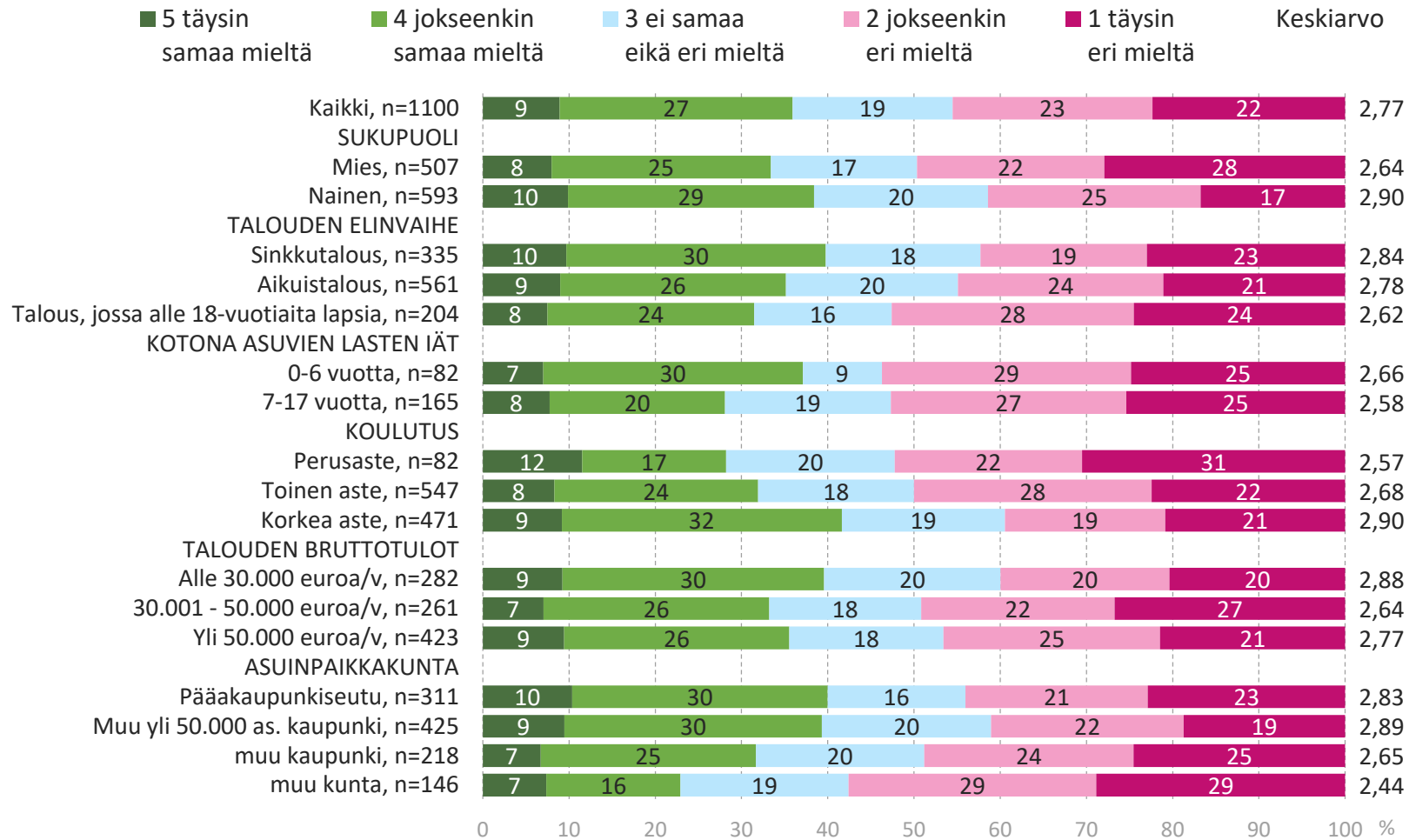
Selite

- 1) Sekä lasten että aikuisten ruokavaliassa suolaa on reilusti yli suositeltavan saannin.
- 2) Yhdeksän kymmenestä aikuisesta saa ruokavaliostaan liikaa suolaa, millä on lukuisia haittavaikutuksia terveydelle.

- 43 % suomalaisista kannattaa suolaverot ja 38 % vastustaa.
- Suolaverot kannattaa 48 prosenttia naisista ja 28 prosenttia miehistä.

n=kaikki vastaajat

Väite: Tulisi säätää rasvavero, joka nostaa runsaasti kovaa rasvaa sisältävien elintarvikkeiden, kuten voin, juustojen, makkaroiden ja leikkeleiden hintaa

n=kaikki vastaajat

Selite

- 1) Rasvan laatu on suomalaisen ruokavalion haaste.
- 2) Liiallinen tyydyttyneen, kovan rasvan saanti on haitallista mm. sydämen, aivojen ja verisuonten terveydelle.
- 3) Ravitsemussuositusten mukaan kovan rasvan saannin tulisi olla alle 10 prosenttia päivän energiasta. Tähän pääsee vain viisi prosenttia aikuisista.

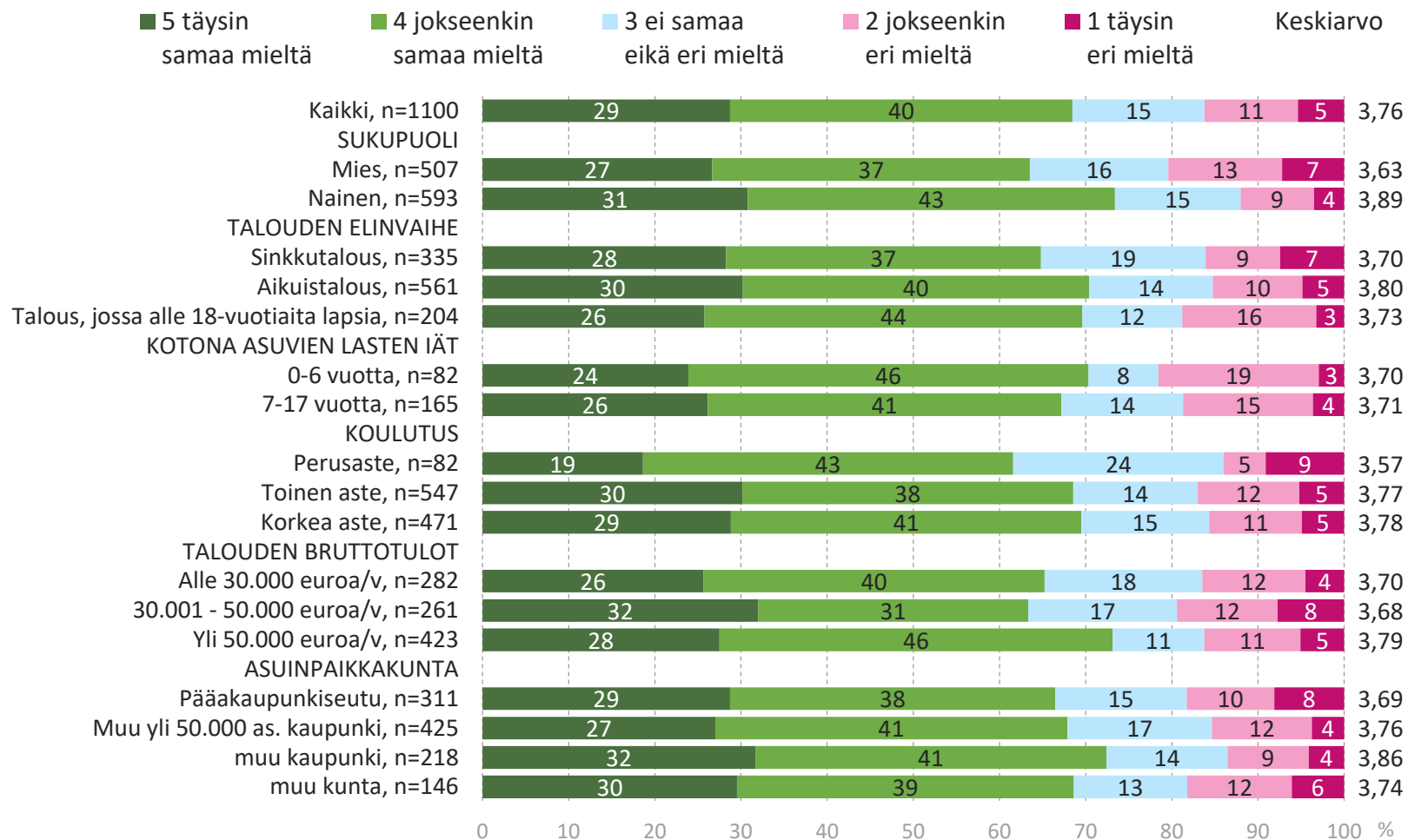
- 36 % suomalaisista kannattaa rasvaveroa ja 45 % vastustaa.
- Rasvaveroa kannattaa 39 prosenttia naisista ja 33 prosenttia miehistä.

Kansalaisten mielipiteet epäterveellisten elintarvikkeiden myynninedistämisestä

- Lapsia houkuttavien epäterveellisten juomien ja elintarvikkeiden mainonnan kieltoa kannattaa yli kaksi kolmesta suomalaisesta. Vain 16 % vastustaa.
- Epäterveellisten elintarvikkeiden suurten pakkausten paljousalennusten kieltoa kannattaa 63 prosenttia suomalaisista. 19 % vastustaa.
- Makeisten ja muiden epäterveellisten elintarvikkeiden kassoilla myyntikieltoa ja tarjoustuotemyyntikieltoa kannattaa 38 prosenttia suomalaisista. 40 prosenttia vastustaa.
- Epäterveellisten tuotteiden yhteydessä lapsille jaettavien mainoslelujen kieltoa kannattaa 60 prosenttia suomalaisista. 23 % vastustaa.
- 88 % suomalaisista kannattaa energiajuomien myynnin kieltämistä lapsille ja 7 % vastustaa

Väite: Lapsia houkuttavien epäterveellisten juomien ja elintarvikkeiden mainonta tulisi kieltää.

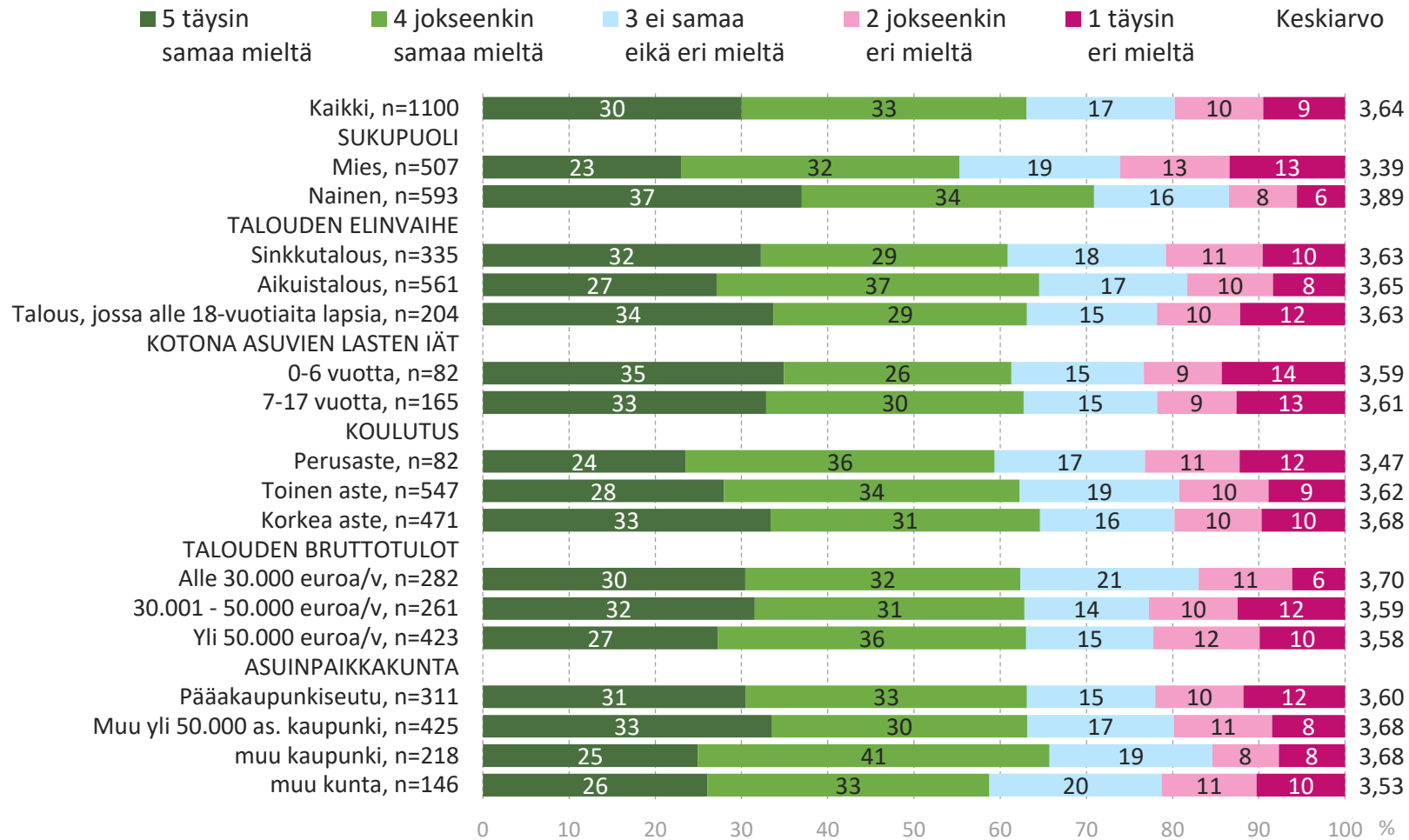
n=kaikki vastaajat

Selite

- Lapsia houkuttavasta ruokien mainonnasta valtaosa kohdistuu sokeripitoisiin juomiin, makeisiin, perunalastuihin ja muihin suolaisiin naposteltaviin, sokeria sisältäviin muroihin ja hampurilaistuotteisiin.

- Lapsia houkuttavien epäterveellisten juomien ja elintarvikkeiden mainonnan kieltöä kannattaa yli kaksi kolmesta suomalaisesta. Vain 16 % vastustaa.

Väite: Epäterveellisten elintarvikkeiden (makeiset, perunalastut, sokerijuomat yms.) kilo- ja litrahinta tulisi säätää samaksi, jotta suuret annokset olisivat vähemmän houkuttelevia.

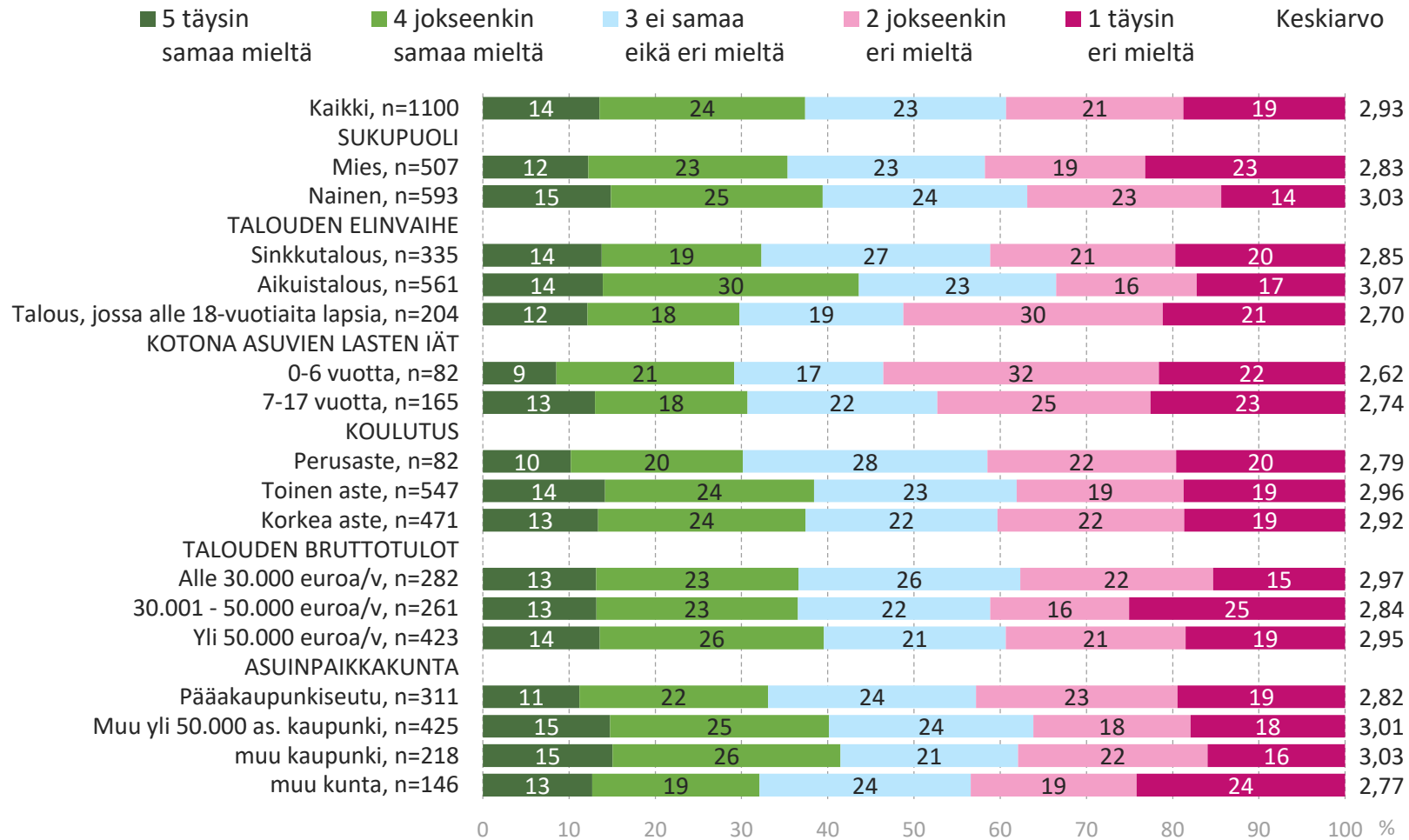
n=kaikki vastaajat

Selite

- Suuret pakkauskoot ja annokset houkuttelevat syömään kerralla enemmän.

- Epäterveellisten elintarvikkeiden suurten pakkausten paljousalennusten kieltoa kannattaa 63 prosenttia suomalaisista. 19 % vastustaa.

Väite: Makeisten ja muiden epäterveellisten elintarvikkeiden myynti kassoilla ja tarjoustuotteina (kuten kaksi yhden hinnalla, tai osta 3, maksa 2) tulisi kieltää.

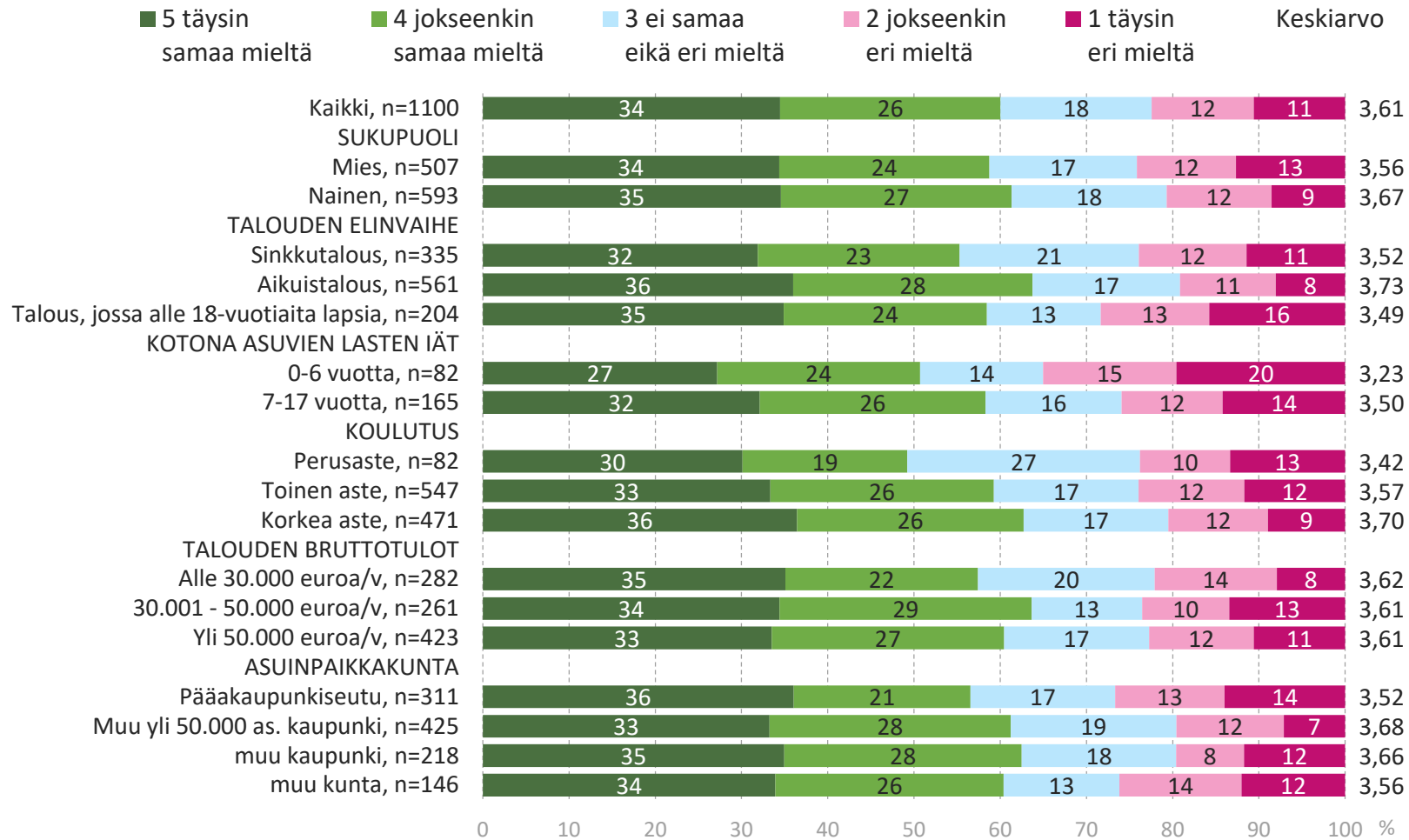
n=kaikki vastaajat

Selite

- Kauppojen paljousalennukset ja kassalle sijoitetut tuotteet, kuten makeiset ja suklaat, houkuttelevat ostamaan epäterveellisiä tuotteita.

▪ Makeisten ja muiden epäterveellisten elintarvikkeiden kassoilla myyntikieltoa ja tarjoustuotemyyntikieltoa kannattaa 38 prosenttia suomalaisista. 40 prosenttia vastustaa.

Väite: Epäterveellisten tuotteiden yhteydessä lapsille jaettavat mainoslelut tulisi kieltää.

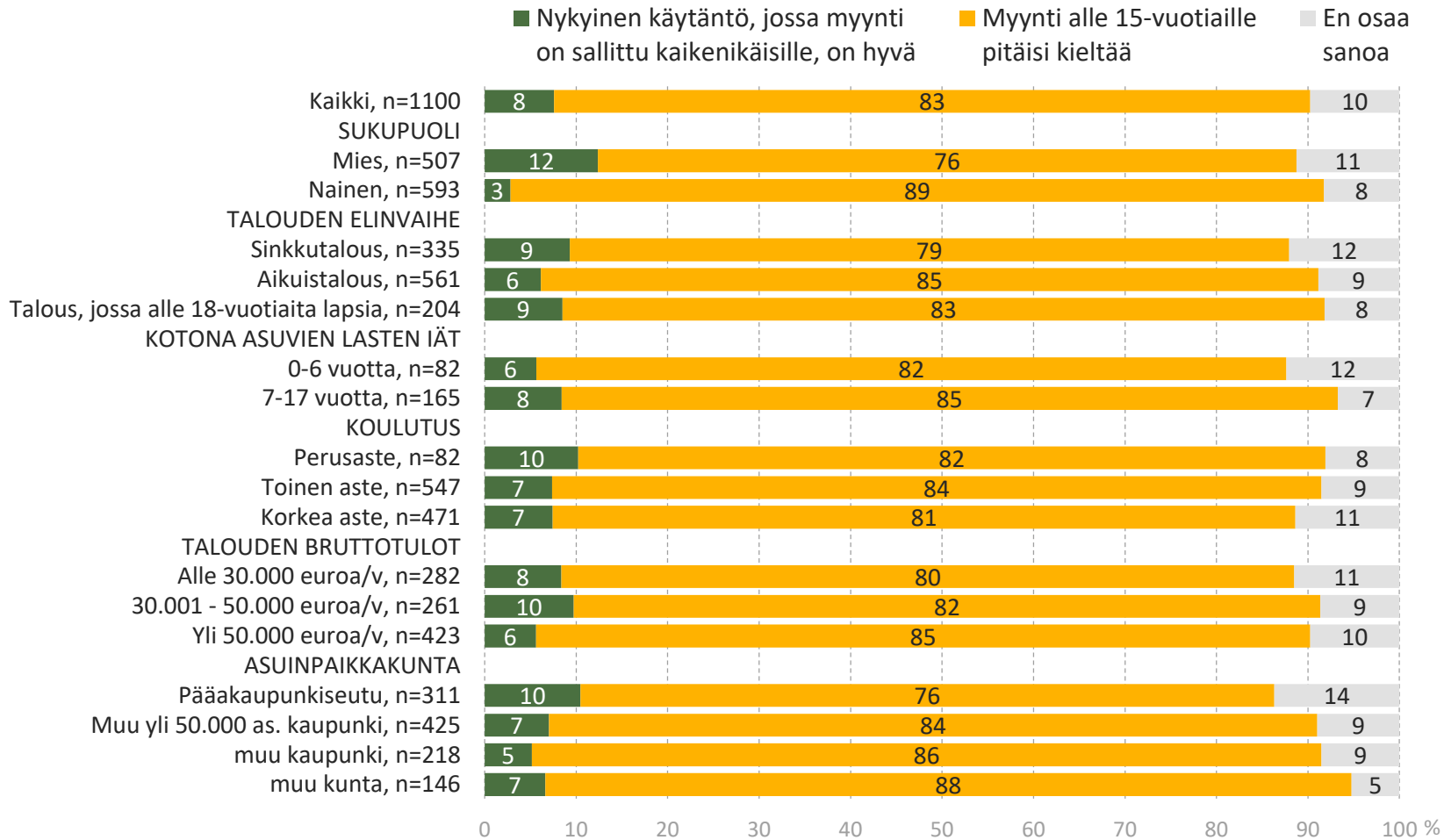
Selite

- Hampurilaisaterioiden yhteydessä lapset saavat leluja, joiden tarkoitus on houkutella heidät epäterveellisen ruuan ystäviksi.

- Epäterveellisten tuotteiden yhteydessä lapsille jaettavien mainoslelujen kieltäminen kannattaa 60 prosenttia suomalaisista. 23 % vastustaa.

n=kaikki vastaajat

Miten suhtaudut energiajuomien myyntiin alle 15-vuotiaille?

n=kaikki vastaajat

- Energiajuomien myynnin kieltämistä alle 15vuotiaille kannattaa 83 % suomalaisista.
- Vain 8 %:n mielestä nykyinen käytäntö, jossa myynti on sallittu kaikenikäisille, on hyvä.
- Vain 10 % ei osaa/halua sanoa kantaansa.
- Naisista nykykäytäntöä kannattaa 3 % ja miehistä 12 %.

Sokeri-, suola- ja rasvaveron vaikutukset eri tuoteryhmissä:

- makeisten ja suklaan kulutukseen
 - jogurttien kulutukseen
- voin, margariinin ja muiden levitteiden kulutukseen
 - lihaleikkeleiden ja makkaroiden kulutukseen
 - ruokaleivän kulutukseen

Sokerivero vähentäisi tuoteryhmä makeisten ja suklaan kulutusta noin kuusi (6) prosenttia

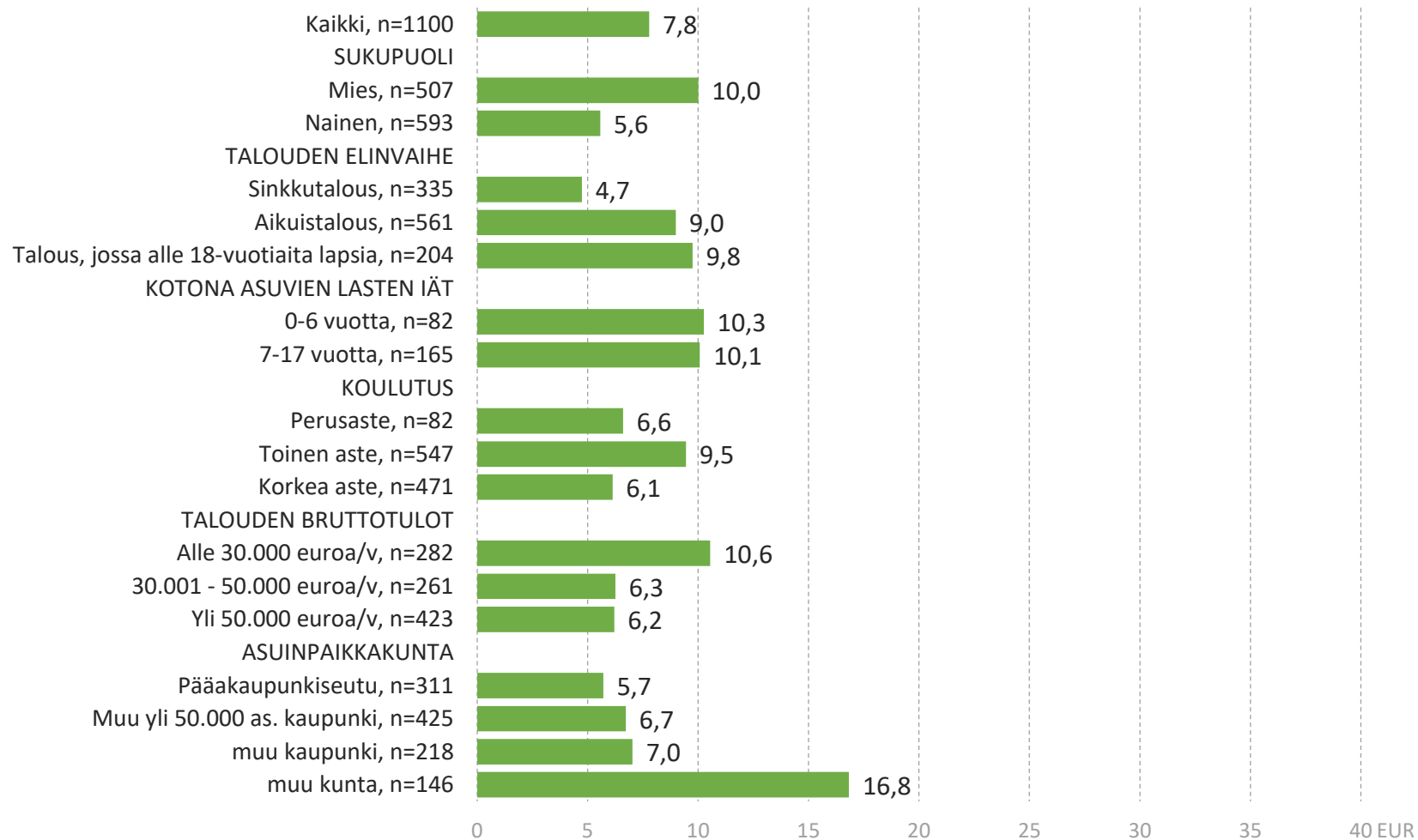
Sokeriveron arvioidaan nostavan makeisten ja suklaan hintaa noin 20 prosenttia.

- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan selvästi, kulutuksen oletetaan vähenevän 50 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan vähenevän 25 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat lisäävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan kasvavan 10 prosenttia.

Arvio kulutuksen muutoksesta (%) sokeriveron nostaessa makeisten ja suklaan hintaa jaoteltuna makeisten sekä suklaan keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

	%
0-1 euroa	-6,4
2-4 euroa	-11,9
5-9 euroa	-4,8
10+ euroa	-5,0
Yhteensä	-5,9

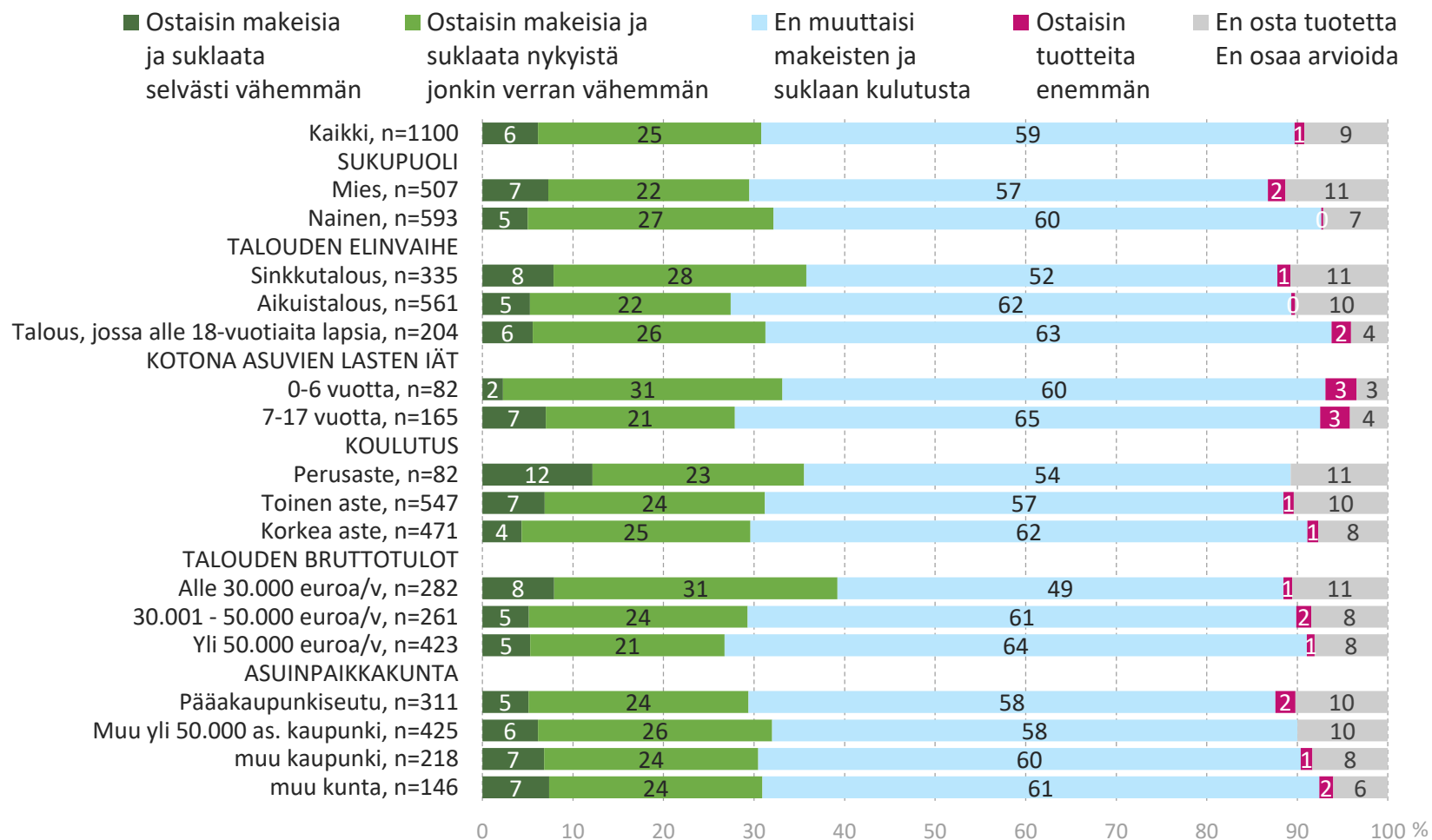
Kuinka paljon kotitaloudessanne kulutetaan normaaliviikossa makeisia ja suklaata? EUR

■ Makeisia kulutetaan keskimäärin viikossa noin kahdeksalla (8) eurolla.

n=kaikki vastaajat

Jos makeisten ja suklaan hinta nousisi verotuksen seurauksena, miten arvioit nykyisen makeisten ja suklaan kulutuksen muuttuvan (taloudessasi)?

- Jos makeisten ja suklaan hinta nousisi sokeriveron seurauksena
- Vastaajista kuusi (6) prosenttia ostaisi makeisia ja suklaata selvästi nykyistä vähemmän
- Vastaajista 25 prosenttia ostaisi makeisia ja suklaata jonkin verran nykyistä vähemmän

n=kaikki vastaajat

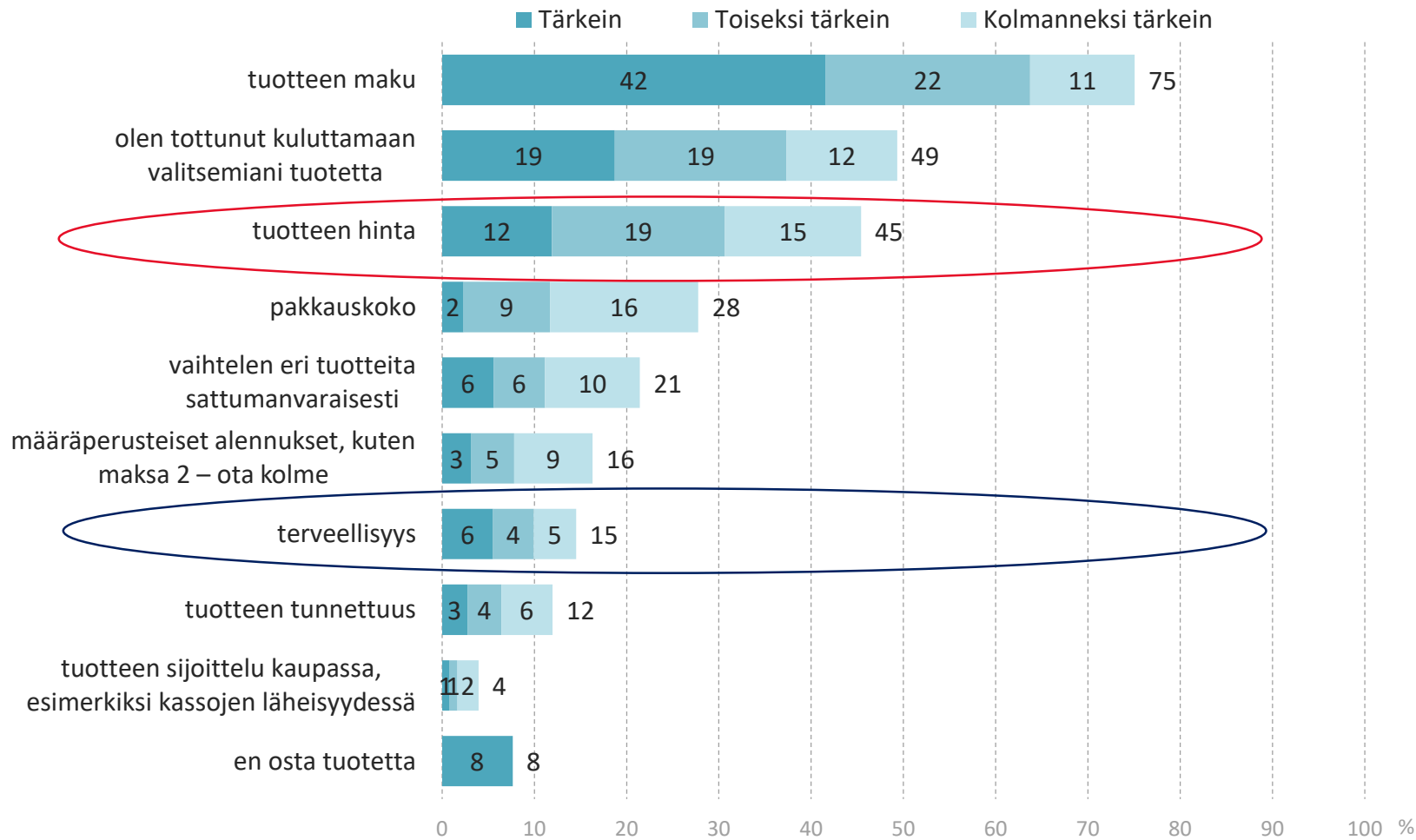
Mitä enemmän makeisia ja suklaata kulutetaan, sitä useammin kulutusta ollaan valmiita vähentämään.

Kulutuksen muutoksen jakautuminen (%) makeisten ja suklaan hinnan noustessa jaoteltuna makeisten sekä suklaan keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

Prosenttia (%) vastaajista	Ostaisin makeisia ja suklaata selvästi vähemmän	Ostaisin makeisia ja suklaata nykyistä jonkin verran vähemmän	En muuttaisi makeisten ja suklaan kulutusta	Ostaisin tuotteita enemmän	En osta tuotetta /En osaa arvioida
0-1 euroa	7,3	10,9	53,5	0,0	28,4
2-4 euroa	4,7	25,3	65,3	0,6	4,1
5-9 euroa	4,3	29,3	60,9	0,7	4,7
10+ euroa	8,1	32,5	55,5	2,9	1,0
Kaikki yhteensä	5,9	24,1	59,4	0,9	9,7

Kun teet kaupassa ostopäätöksiä ja valitset eri tuotteita, arvioi, miten tekijät ensisijaisesti vaikuttavat valintapäätökseesi?

Makeiset ja suklaatuotteet

Kaikki vastaajat, n=1100

- Tuotteen hinta on kolmanneksi tärkein ostopäätökseen vaikuttava tuotteen ominaisuus.
- 45 prosenttia kuluttajista pitää hintaa kolmen tärkeimmän ominaisuuden joukossa.
- Tuotteen terveellisyyden mainitsee 15 prosenttia kuluttajista:
- Siirtymäärä epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin tuotteisiin tuoteriikän sisällä: 25 %.
- *Tämä on kuluttajien arvio "terveellisistä" makeisista ja suklaasta.*

Sokeri- ja rasvavero vähentäisi jogurttien tuoteryhmässä paljon rasvaa ja sokeria sisältävien tuotteiden kulutusta seitsemän prosenttia. Terveellisempien vaihtoehtojen kulutus kasvaisi 4,5 prosenttia.

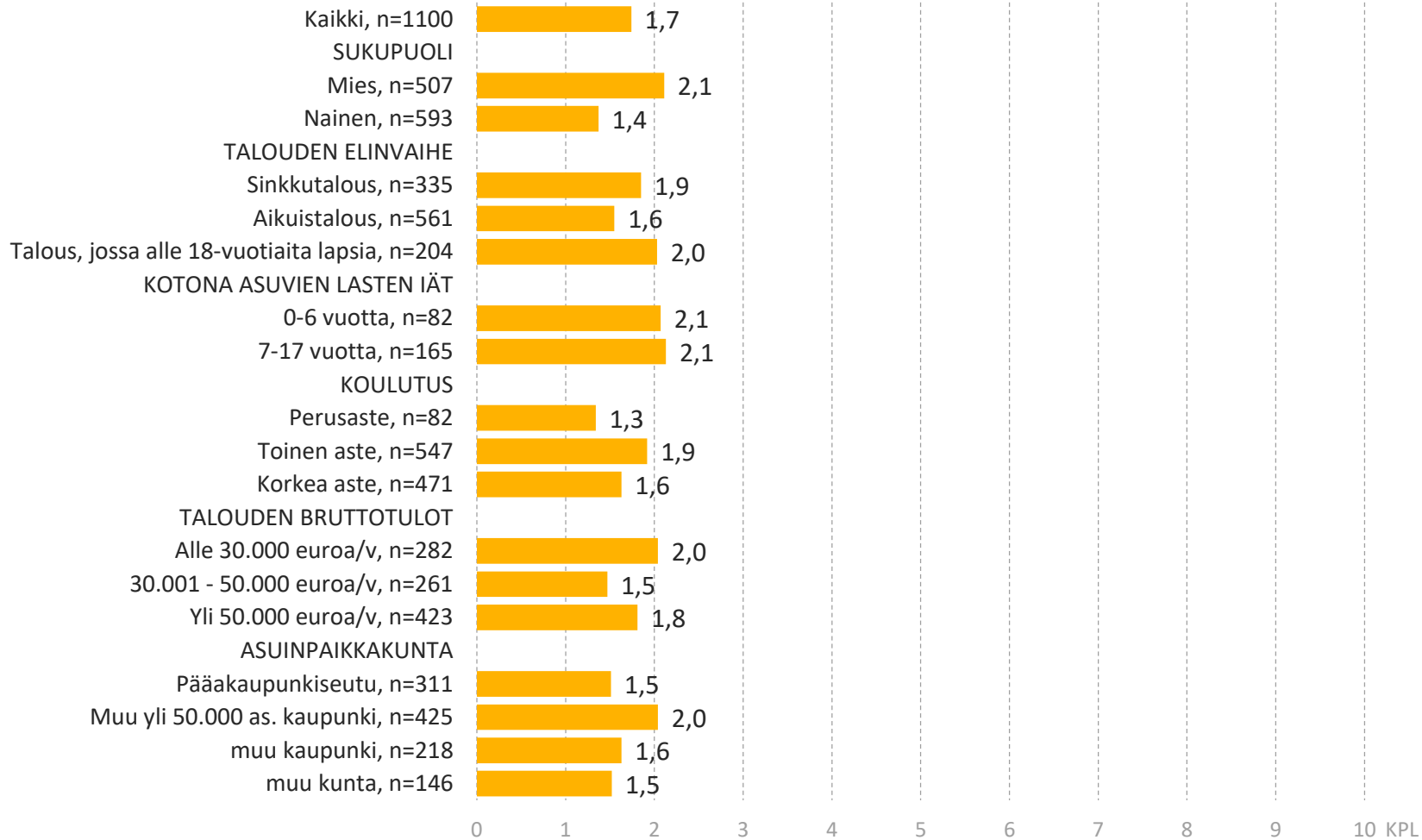
Sokeri- ja rasvaveron arvioidaan nostavan veron kohteena olevien paljon sokeria ja rasvaa sisältävien jogurttien hintaa noin 20.

- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan selvästi, kulutuksen oletetaan vähenevän 50 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan vähenevän 25 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat lisäävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan kasvavan 10 prosenttia.

Arvio kulutuksen muutoksesta (%) sokeri- ja rasvaveron nostaessa jogurttien hintaa jaoteltuna jogurtin keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

	%
Ei juuri kuluta	-11,0
Alle 1 litra	-10,4
1-1,99 litraa	-9,7
2-2,99 litraa	-10,1
3+ litraa	-4,1
Yhteensä	-7,4

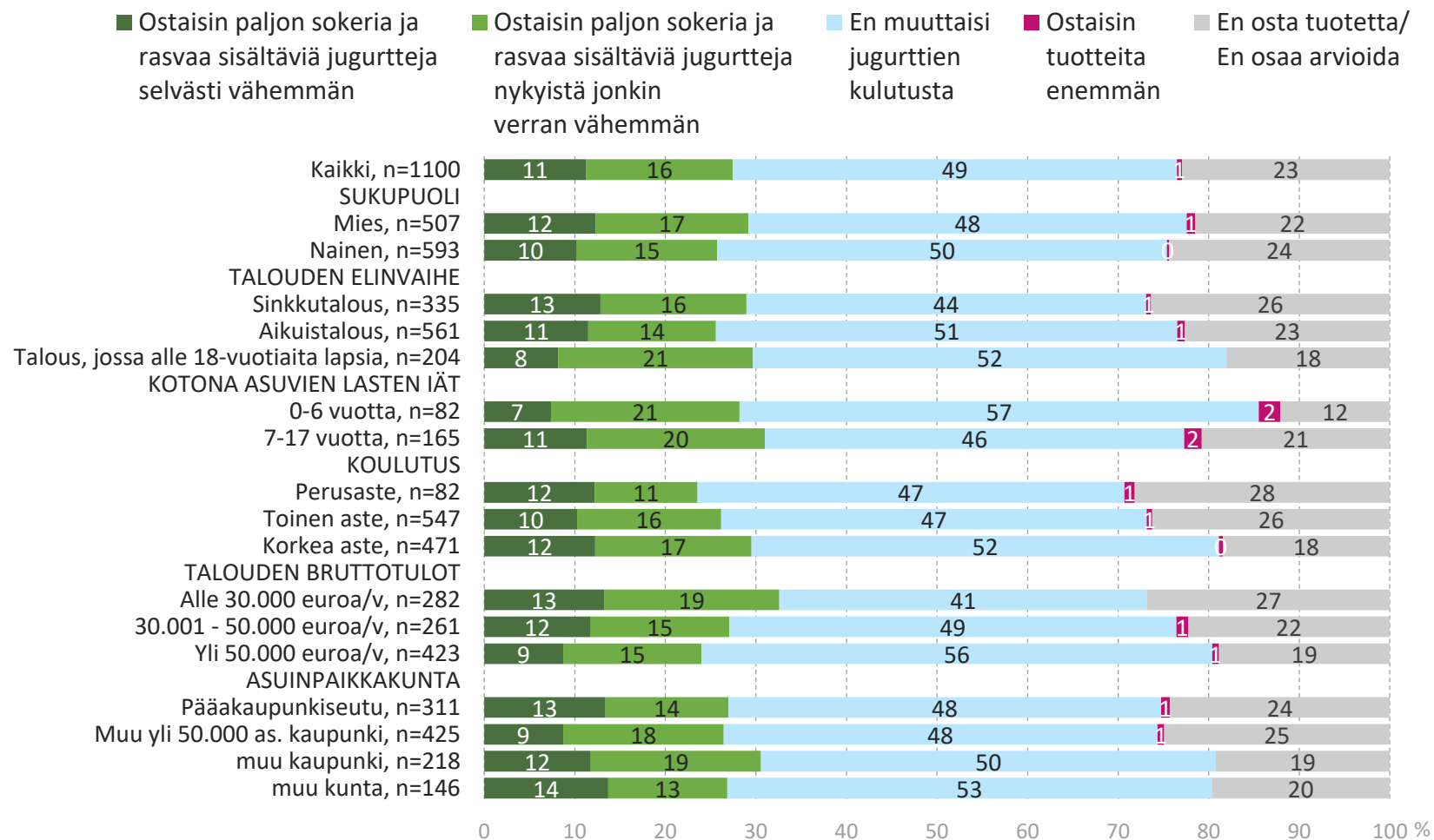
Kuinka paljon kotitaloudessanne kulutetaan normaaliviikossa jogurttia? eli 1 litran pakkauksia

■ Jogurttia kulutetaan keskimäärin viikossa noin 1,7 litraa.

n=kaikki vastaajat

Jos paljon sokeria ja rasvaa sisältävien jogurttien hinta nousisi verotuksen seurauksena, miten arvioit jogurttien nykyisen kulutuksesi muuttuvan?

- Jos jogurttien hinta nousisi sokeri- ja rasvaveron seurauksena
- Vastaajista 11 prosenttia ostaisi jogurtteja selvästi nykyistä vähemmän
- Vastaajista 16 prosenttia ostaisi jogurtteja jonkin verran nykyistä vähemmän

n=kaikki vastaajat

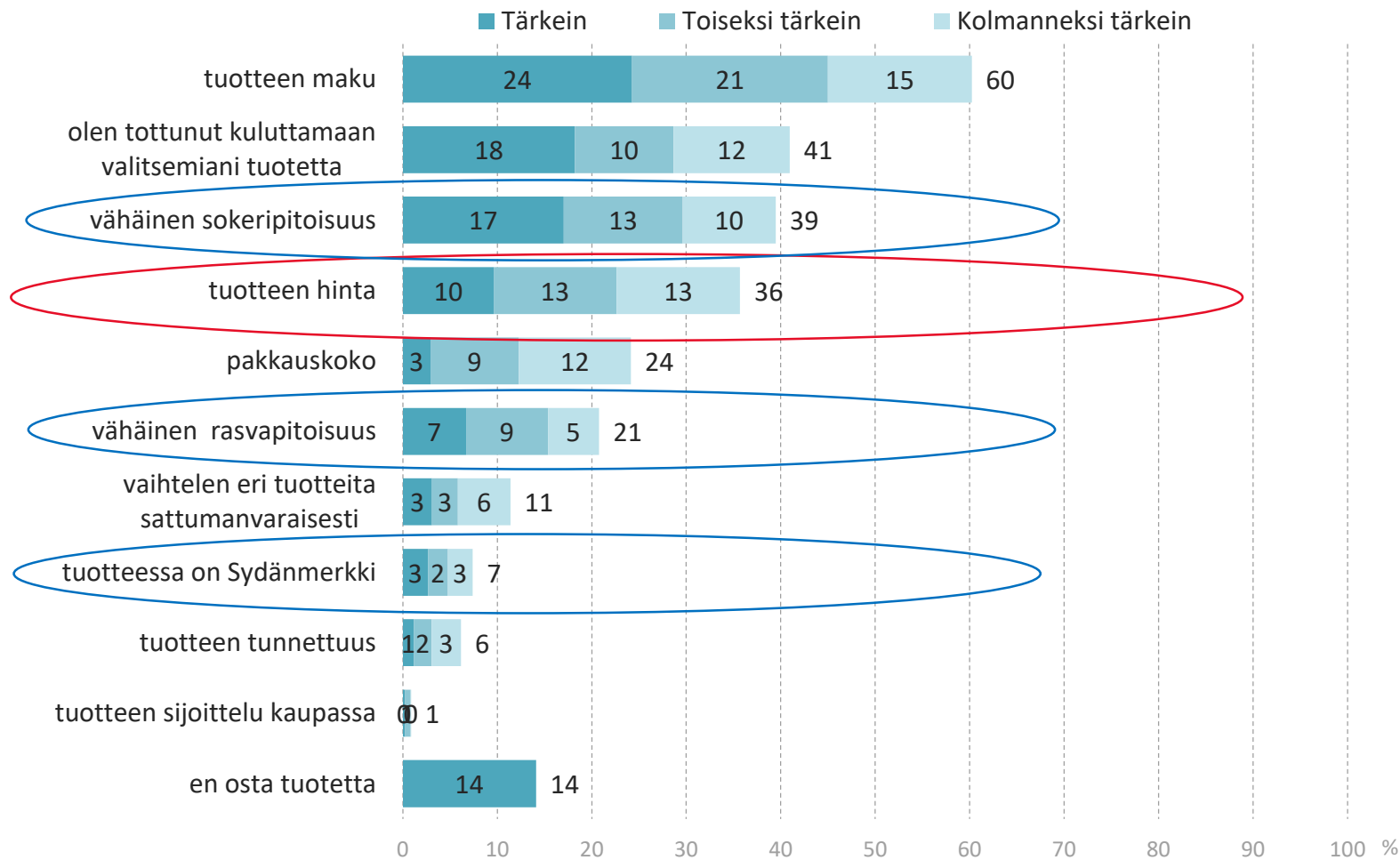
Noin 10 prosenttia arvioi vähentävänsä jogurttien kulutusta selvästi ja 15 prosenttia jonkin verran, jos sokeri- ja rasvaverot nostavat jogurttien hintaa.

Kululutuksen muutoksen jakautuminen (%) jogurttien hinnan noustessa jaoteltuna jogurtin keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

Prosenttia (%) vastaajista	Ostaisin paljon sokeria ja rasvaa sisältäviä jogurtteja selvästi vähemmän	Ostaisin paljon sokeria ja rasvaa sisältäviä jogurtteja nykyistä jonkin verran vähemmän	En muuttaisi jogurttien kulutusta	Ostaisin tuotteita enemmän	En osta tuotetta /En osaa arvioida
Ei kuluta	5,8	5,0	28,6	0,0	60,6
Alle 1 litra	9,3	21,7	58,1	0,0	10,9
1-1,99 litraa	14,6	15,1	54,0	0,5	15,8
2-2,99 litraa	10,5	21,0	56,2	0,5	11,9
3+ litraa	9,2	21,1	61,5	1,8	6,4
Kaikki yhteensä	10,7	15,4	50,1	0,5	23,4

Kun teet kaupassa ostopäätöksiä ja valitset eri tuotteita, arvioi, miten tekijät ensisijaisesti vaikuttavat valintapäätökseesi?

Jogurtit

- Tuotteen hinta on neljänneksi tärkein ostopäätökseen vaikuttava tuotteen ominaisuus.
- 39 prosenttia kuluttajista pitää hintaa kolmen tärkeimmän ominaisuuden joukossa.
- Tuotteen terveellisyyden (vähäinen sokeri ja rasvapitoisuus) mainitsee 60 prosenttia kuluttajista:
- Siirtymäärä epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin tuotteisiin tuoteriikän sisällä: 60 %.

Kaikki vastaajat, n=1100

Rasvavero vähentäisi voim ja muiden paljon kovaa rasvaa sisältävien levitteiden kulutusta noin seitsemän (7) prosenttiajosta 4,5 prosenttia olisi siirtymää terveellisiin vaihtoehtoihin.

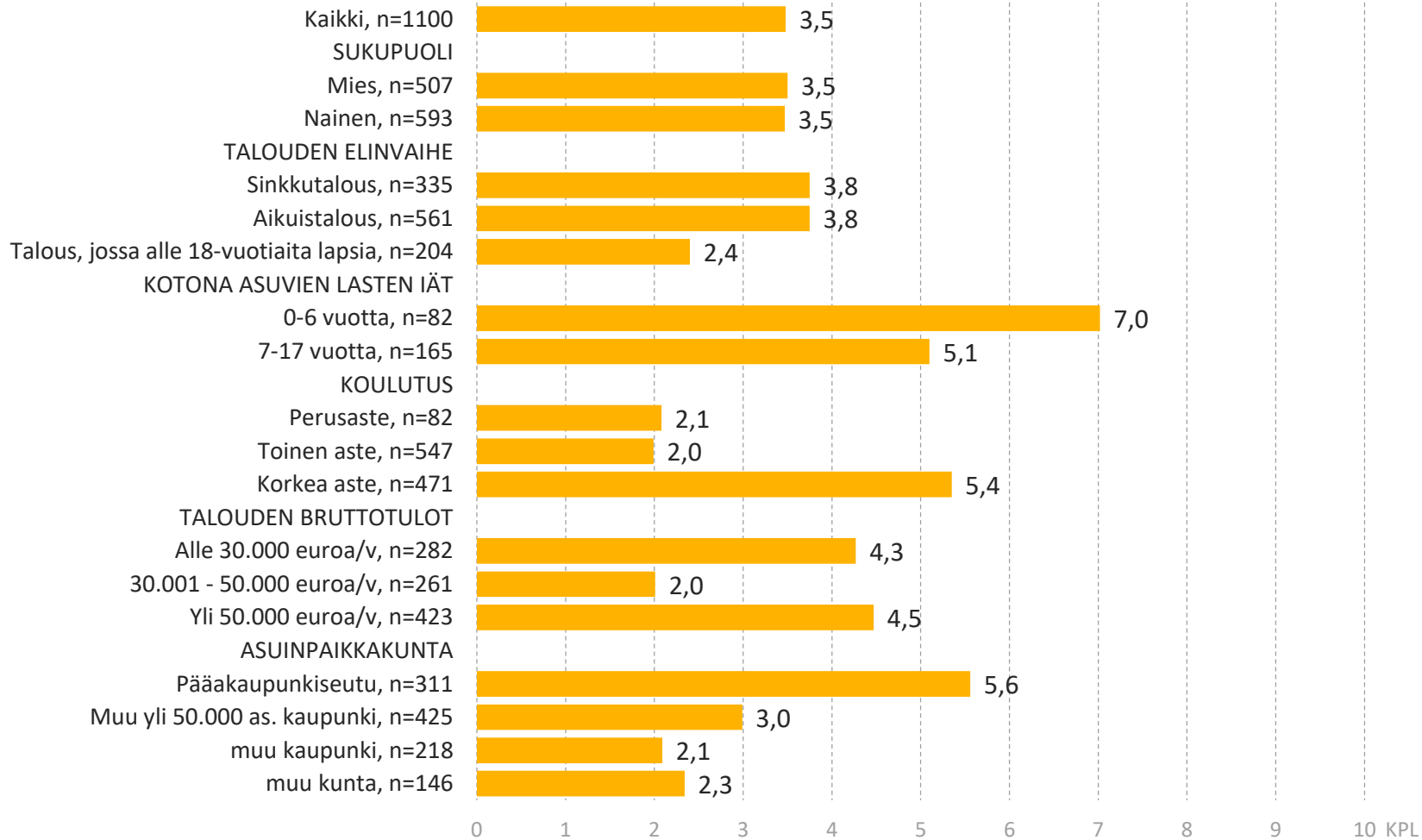
Rasvaveron arvioidaan lisäävän voim ja muiden runsaasti kovaa rasvaa sisältävien levitteiden hintaa noin 20 %.

- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan selvästi, kulutuksen oletetaan vähenevän 50 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan vähenevän 25 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat lisäävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan kasvavan 10 prosenttia.

Arvio kulutuksen muutoksesta (%) rasvaveron nostaessa voim hintaa jaoteltuna voim keskimääräisen kuukausikulutuksen mukaan

	%
Alle yksi paketti	-6,7
1-1,99 pakettia	-7,7
2-2,99 pakettia	-6,3
3+ pakettia	-6,0
Yhteensä	-6,5

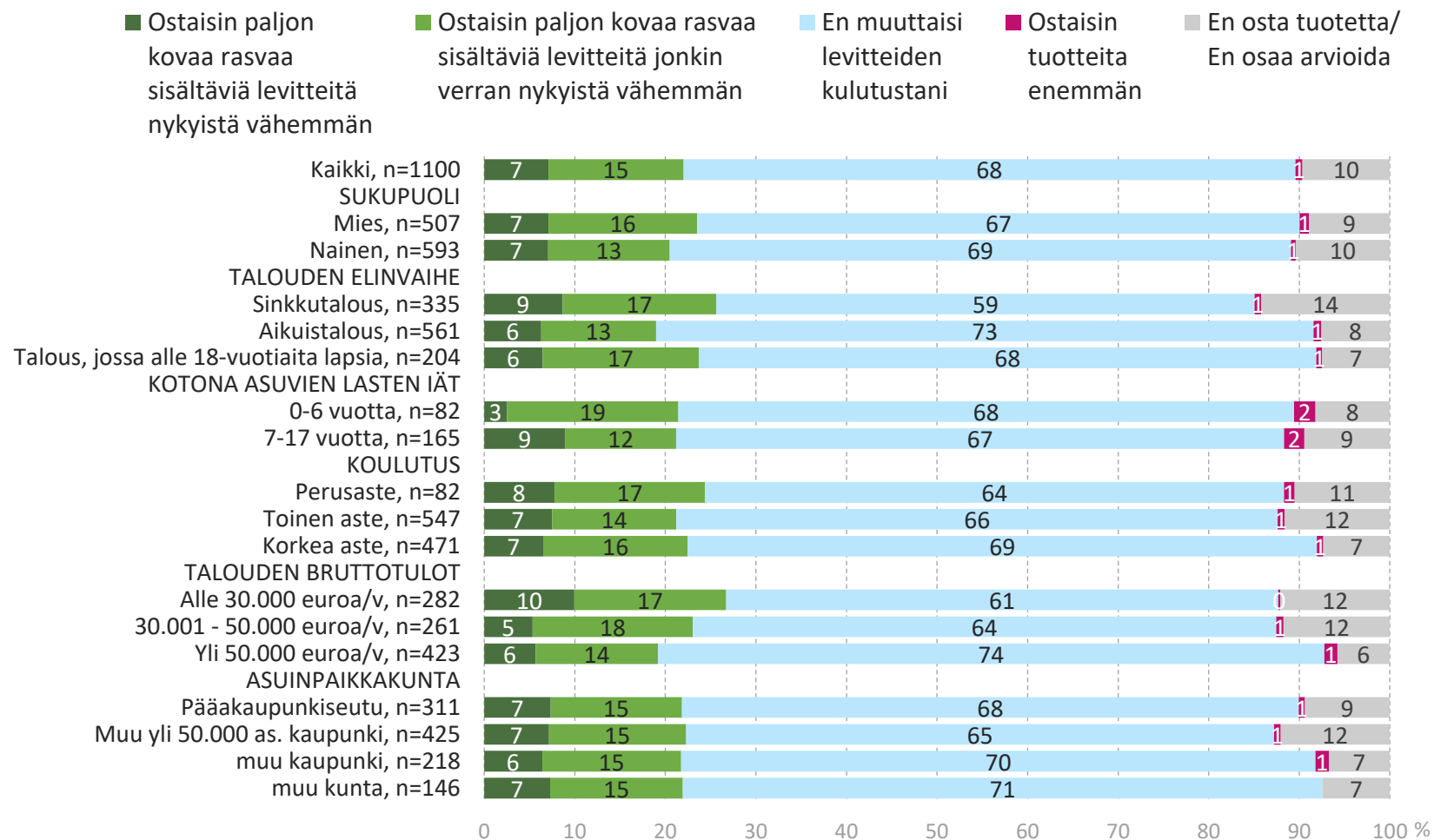
Kuinka paljon kotitaloudessanne kulutetaan normaali kuukautena voita, margariinia ja muita levitteitä? eli 400g paketteina

- Voita, margariinia ja muita levitteitä kulutetaan keskimäärin noin 3,5 pakettia kuukaudessa.

n=kaikki vastaajat

Jos voin ja muiden, paljon kovaa rasvaa sisältävien levitteiden hinta verotuksen myötä nousisi, miten nykyinen kulutuksesi muuttuisi?

- Jos voin, margariinin ja muiden levitteiden hinta nousisi rasvaveron seurauksena
- Vastaajista 7 prosenttia ostaisi rasvoja selvästi nykyistä vähemmän
- Vastaajista 15 prosenttia ostaisi rasvoja jonkin verran nykyistä vähemmän

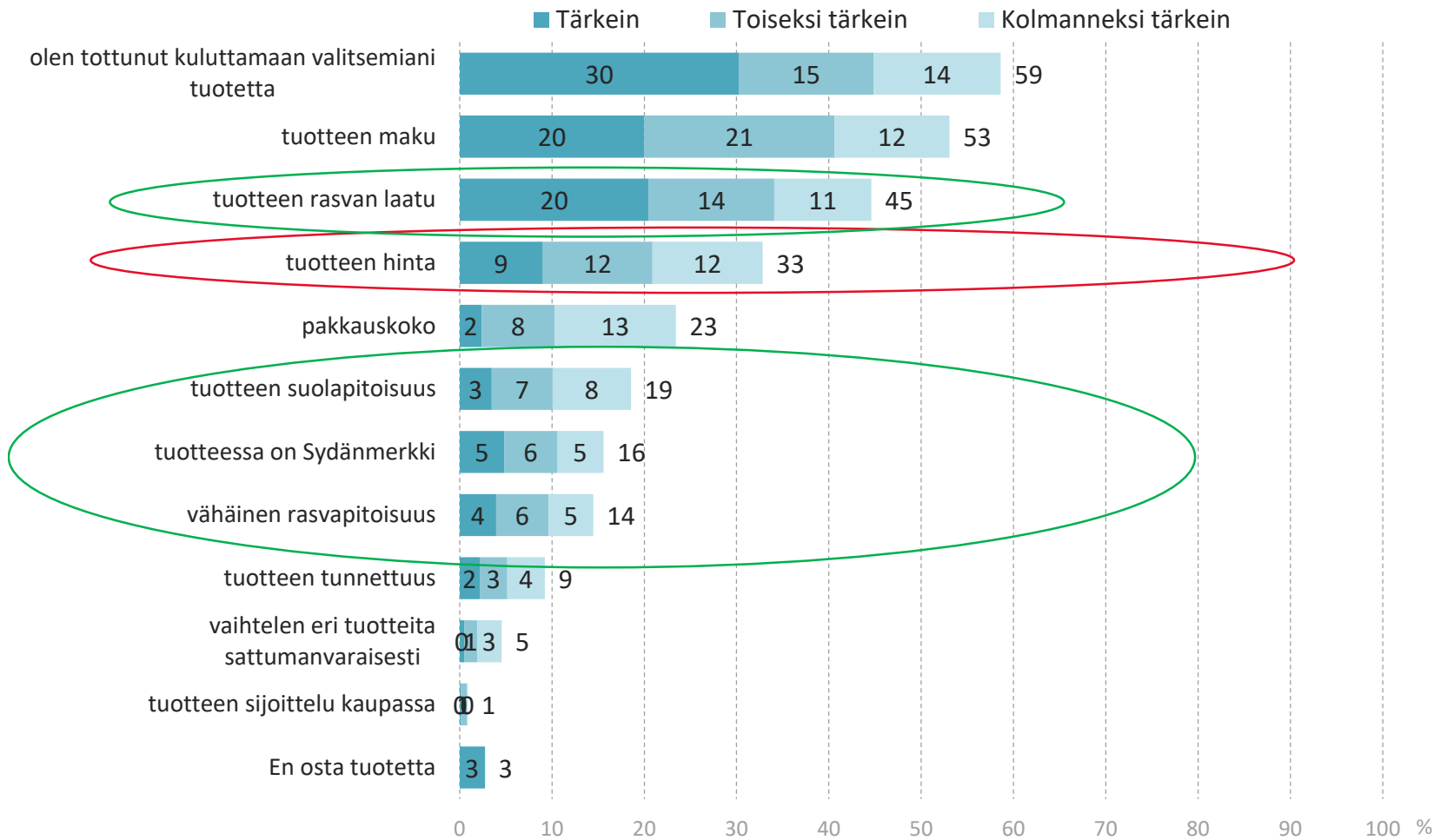
n=kaikki vastaajat

Voin, margariinin ja muiden levitteiden kulutus vähenisi varsin yhteneväisesti riippumatta siitä, kuinka paljon rasvoja kulutetaan

Kululutuksen muutoksen jakautuminen (%) voin hinnan noustessa jaoteltuna voin keskimääräisen kuukausikulutuksen mukaan

Prosenttia (%) vastaajista	Ostaisin paljon kovaa rasvaa sisältäviä levitteitä nykyistä vähemmän	Ostaisin paljon kovaa rasvaa sisältäviä levitteitä jonkin verran nykyistä vähemmän	En muuttaisi levitteiden kulutustani	Ostaisin tuotteita enemmän	En osta tuotetta /En osaa arvioida
Alle yksi paketti	6,5	11,1	63,4	0,0	19,0
1-1,99 pakettia	6,8	13,8	68,3	0,7	10,5
2-2,99 pakettia	6,9	17,5	67,5	1,5	6,6
3+ pakettia	6,1	13,1	75,4	0,4	4,9
Kaikki yhteensä	6,6	14,2	69,0	0,7	9,5

Kun teet kaupassa ostopäätöksiä ja valitset eri tuotteita, arvioi, miten tekijät ensisijaisesti vaikuttavat valintapäätökseesi? Voit, margariinit ja muut levitteet

- Tuotteen hinta on neljänneksi tärkein ostopäätökseen vaikuttava tuotteen ominaisuus.
- 33 prosenttia kuluttajista pitää hintaa kolmen tärkeimmän ominaisuuden joukossa.
- Tuotteen terveellisyyden (rasvan laatu ja rasvapitoisuus sekä suolapitoisuus) mainitsee 78 prosenttia kuluttajista:
- Siirtymäarvio epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin tuotteisiin tuoteriikän sisällä: 70 %.

Kaikki vastaajat, n=1100

Rasva- ja suolaveron vähentäisi veron kohteena olevien tuotteiden kulutusta noin kahdeksan (8) prosenttia, josta noin puolet olisi siirtymää terveellisempiin tuotteisiin.

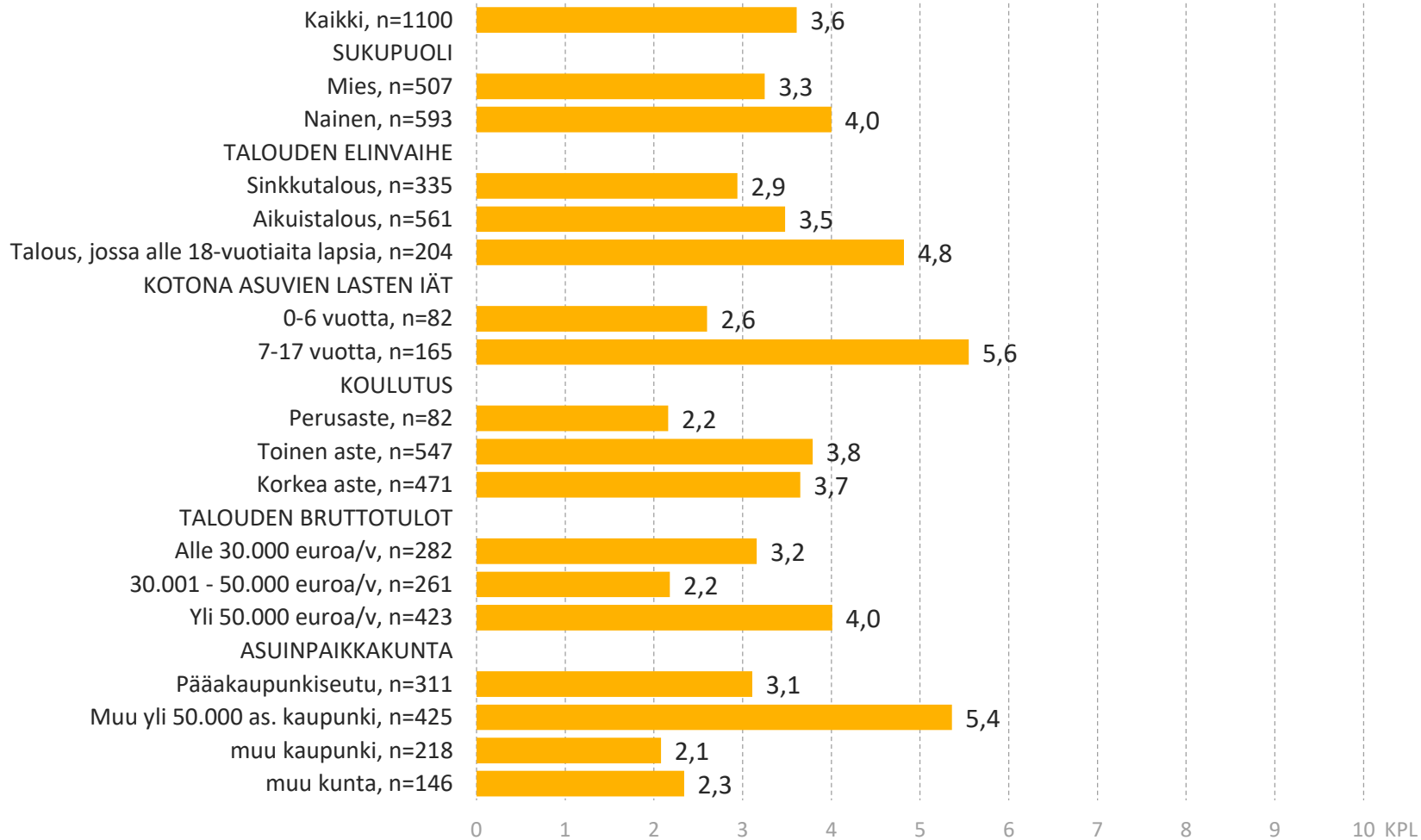
Rasva- ja suolaveron arvioidaan nostavan veron kohteena olevien runsaasti suolaa ja kovaa rasvaa sisältävien makkaroiden ja leikkeiden hintaa noin 20 prosenttia.

- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan selvästi, kulutuksen oletetaan vähenevän 50 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan vähenevän 25 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat lisäävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan kasvavan 10 prosenttia.

Arvio kulutukset muutoksesta (%) suola- ja rasvaveron nostaessa makkaroiden ja leikkeleiden hintaa jaoteltuna makkaroiden ja leikkeleiden keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

	%
Ei juuri kuluta	0,0
Käyttää alle 2 pakettia	-9,6
2-2,99 pakettia	-5,2
3+ pakettia	-9,1
Yhteensä	-8,0

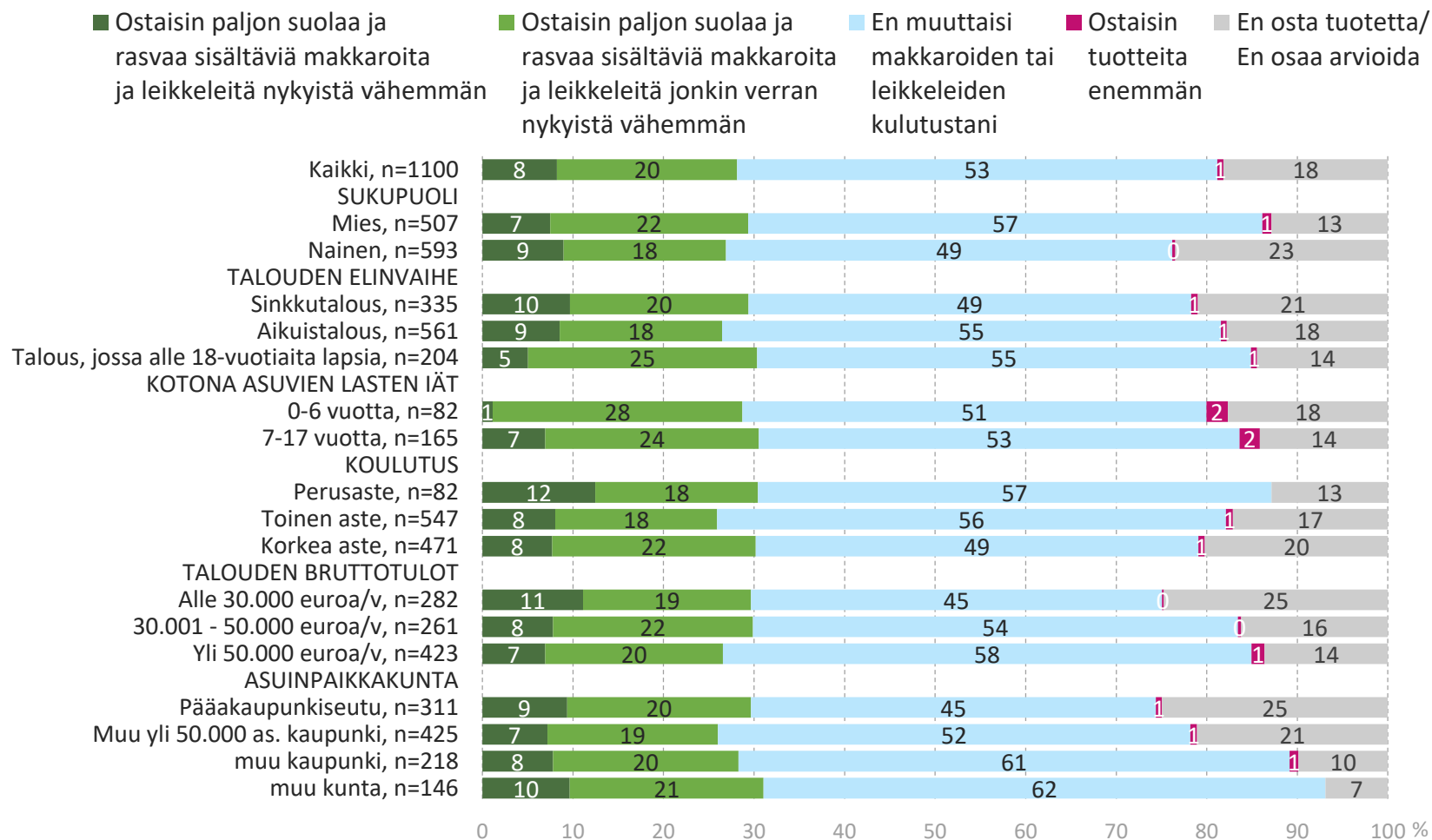
Kuinka paljon kotitaloudessanne kulutetaan normaaliviikossa lihaleikkeleitä tai makkaraa? eli 200g paketteina

- Lihaleikkeleitä ja makkaraa kulutetaan keskimäärin noin 3,5 pakettia viikossa.

n=kaikki vastaajat

Jos paljon suolaa ja rasvaa sisältävien makkaroiden ja leikkeleiden hinta verotuksen myös nousisi, miten nykyinen kulutuksesi muuttuisi?

- Jos lihaleikkeleiden ja makkaroiden hinta nousisi rasva- ja suolaveron seurauksena
- Vastaajista 8 prosenttia ostaisi leikkeleitä ja makkaroita selvästi nykyistä vähemmän
- Vastaajista 20 prosenttia ostaisi leikkeleitä ja makkaroita jonkin verran nykyistä vähemmän

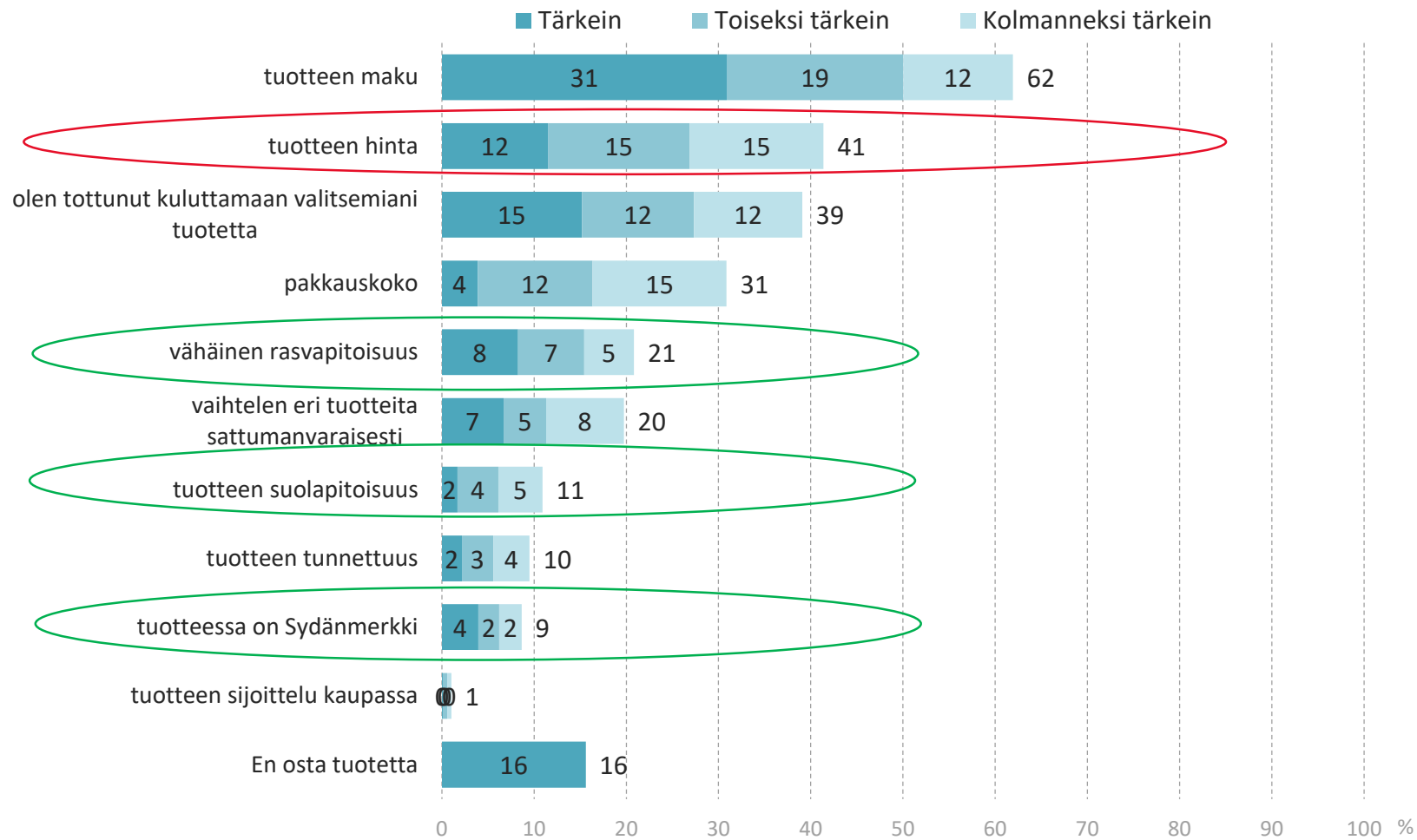
n=kaikki vastaajat

Lihaleikkeleiden ja makkaroiden kulutus vähenisi varsin yhteneväisesti riippumatta siitä, kuinka paljon rasvoja kulutetaan

Kululutuksen muutos jakautuminen (%) lihaleikkeleiden ja makkaroiden hinnan noustessa jaoteltuna lihaleikkeleiden ja makkaroiden keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

Prosenttia (%) vastaajista	Ostaisin paljon suolaa ja rasvaa sisältäviä makkarointa ja leikkeleitä nykyistä vähemmän	Ostaisin paljon suolaa ja rasvaa sisältäviä makkarointa ja leikkeleitä jonkin verran nykyistä vähemmän	En muuttaisi makkaroiden tai leikkeleiden kulutustani	Ostaisin tuotteita enemmän	En osta tuotetta /En osaa arvioida
Ei käytä	7,4	5,9	17,0	0,0	69,7
Käyttää alle 2 pakettia	9,4	17,6	64,2	0,2	8,5
2-2,99 pakettia	8,1	25,5	57,9	1,5	6,9
3+ pakettia	6,6	25,4	63,6	0,9	3,5
Kaikki yhteensä	8,2	19,1	54,5	0,6	17,5

Kun teet kaupassa ostopäätöksiä ja valitset eri tuotteita, arvioi, miten tekijät ensisijaisesti vaikuttavat valintapäätökseesi? Lihaleikkeleet ja makkarat

- Tuotteen hinta on toiseksi tärkein ostopäätökseen vaikuttava tuotteen ominaisuus.
- 41 prosenttia kuluttajista pitää hintaa kolmen tärkeimmän ominaisuuden joukossa.
- Tuotteen terveellisyyden (vähäinen suola ja rasvapitoisuus) mainitsee 33 prosenttia kuluttajista:
- Siirtymäarvio epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin tuotteisiin tuoteriikän sisällä: 45 %

Kaikki vastaajat, n=1100

Suolavero vähentäisi kohteena olevien ruokaleipien kulutusta yhdeksän (9) prosenttia, josta siirtymä vähäsuolaisempiin vaihtoehtoihin olisi kaksi (2) prosenttia

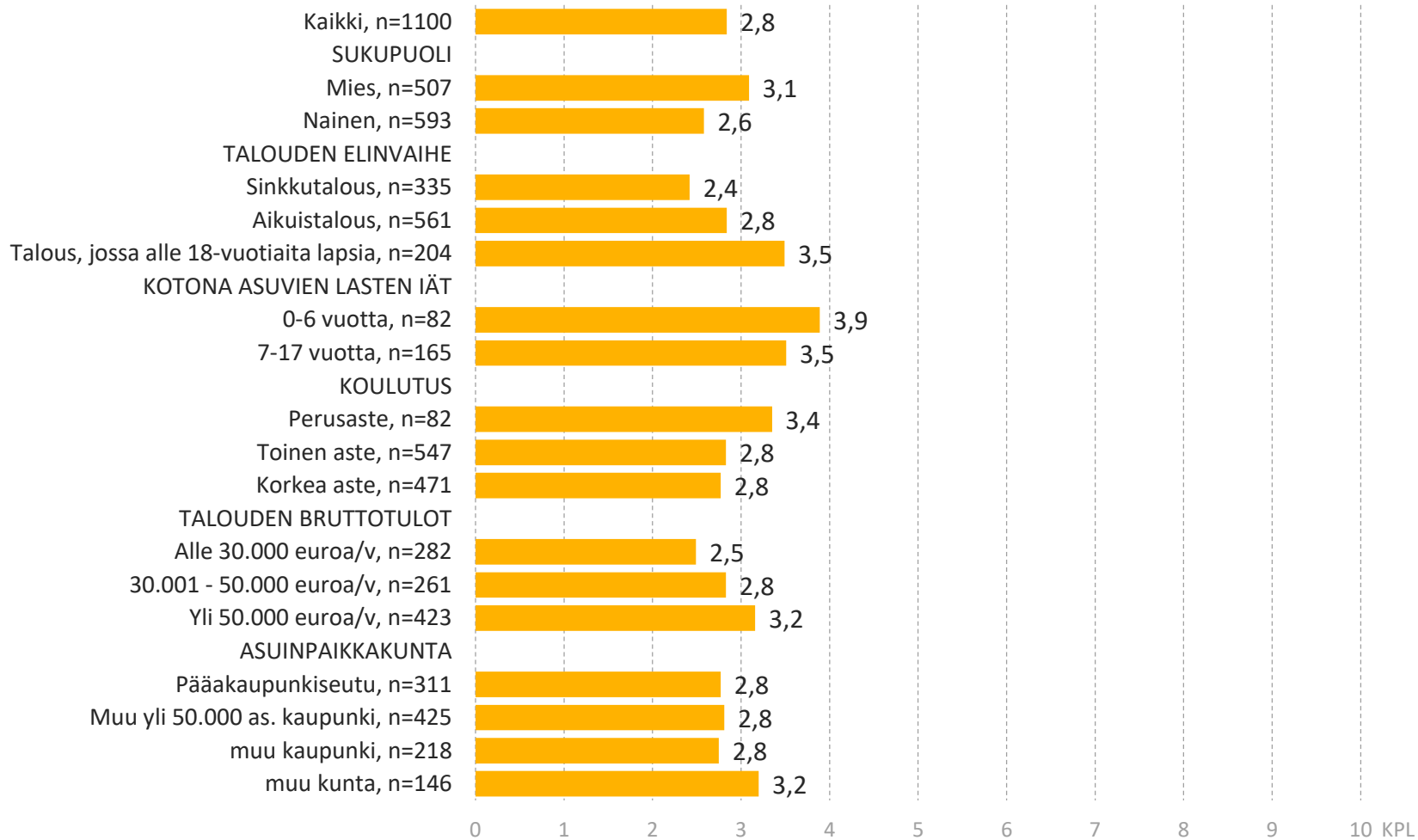
Suolaveron arvioidaan nostavan veron kohteena olevan suolaisen ruokaleivän hintaa 20 prosenttia.

- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan selvästi, kulutuksen oletetaan vähenevän 50 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat vähentävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan vähenevän 25 prosenttia.
- Niiden, jotka arvioivat lisäävänsä kulutustaan jonkin verran, kulutuksen oletetaan kasvavan 10 prosenttia.

Arvio kulutuksen muutoksesta (%) suolaveron nostaessa leivän hintaa jaoteltuna leivän keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

	%
Alle 1 paketti/ koko leipä	-10,8
1-1,99 pakettia/ koko leipää	-9,1
2-2,99 pakettia/ koko leipää	-9,5
3+ pakettia/ koko leipää	-7,1
Yhteensä	-8,5

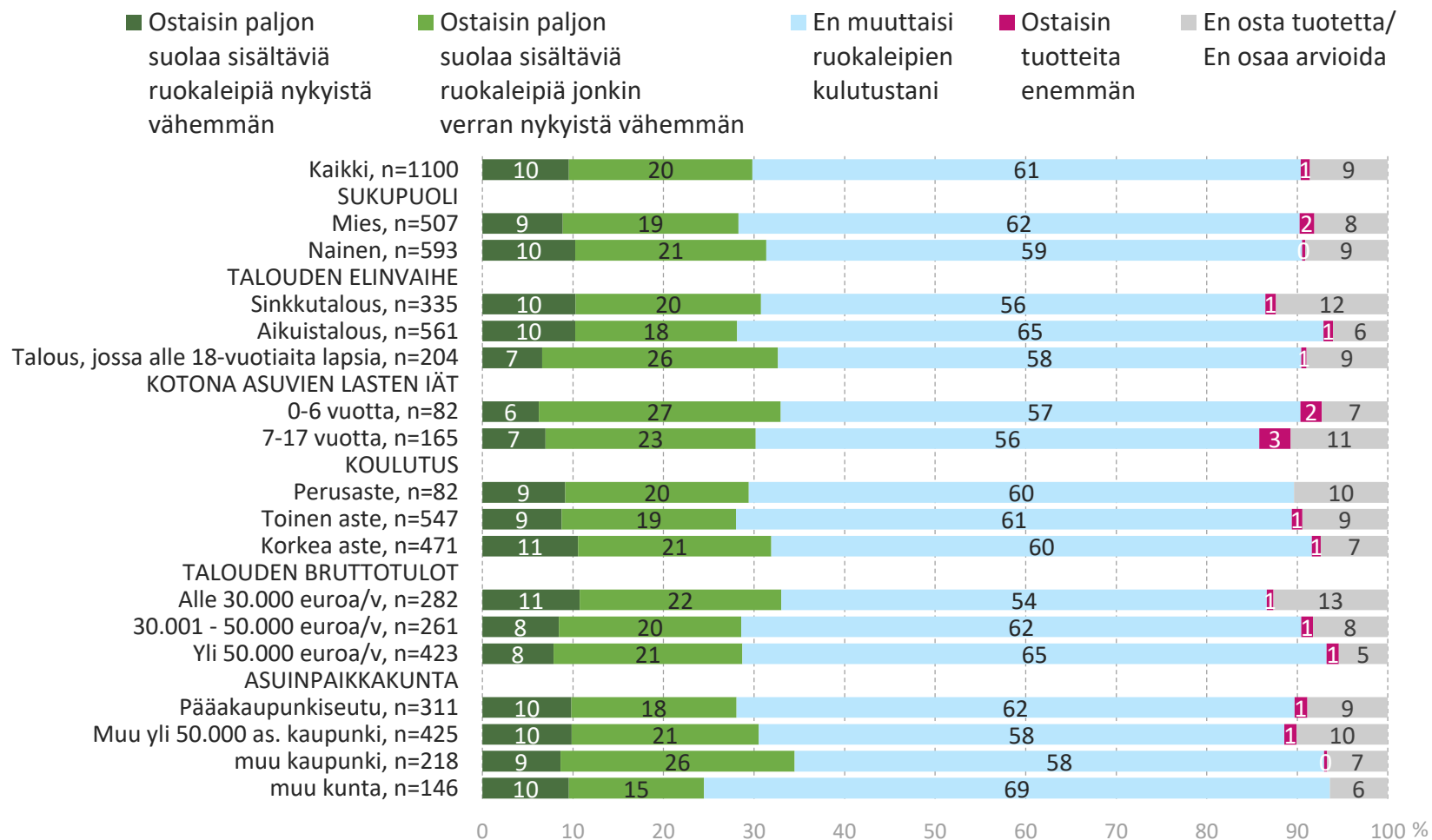
Kuinka paljon kotitaloudessanne kulutetaan normaaliviikossa ruokaleipää? eli leipäpaketteja / kokoleipiä

■ Ruokaleipää kulutetaan keskimäärin noin 2,8 pakettia viikossa.

n=kaikki vastaajat

Jos paljon suolaa sisältävien ruokaleipien hinta verotuksen myötä nousisi, miten nykyinen kulutuksesi muuttuisi?

- Jos ruokaleivän hinta nousisi suolaveron seurauksena
- Vastaajista 10 prosenttia ostaisi leipää selvästi nykyistä vähemmän
- Vastaajista 20 prosenttia ostaisi leipää jonkin verran nykyistä vähemmän

n=kaikki vastaajat

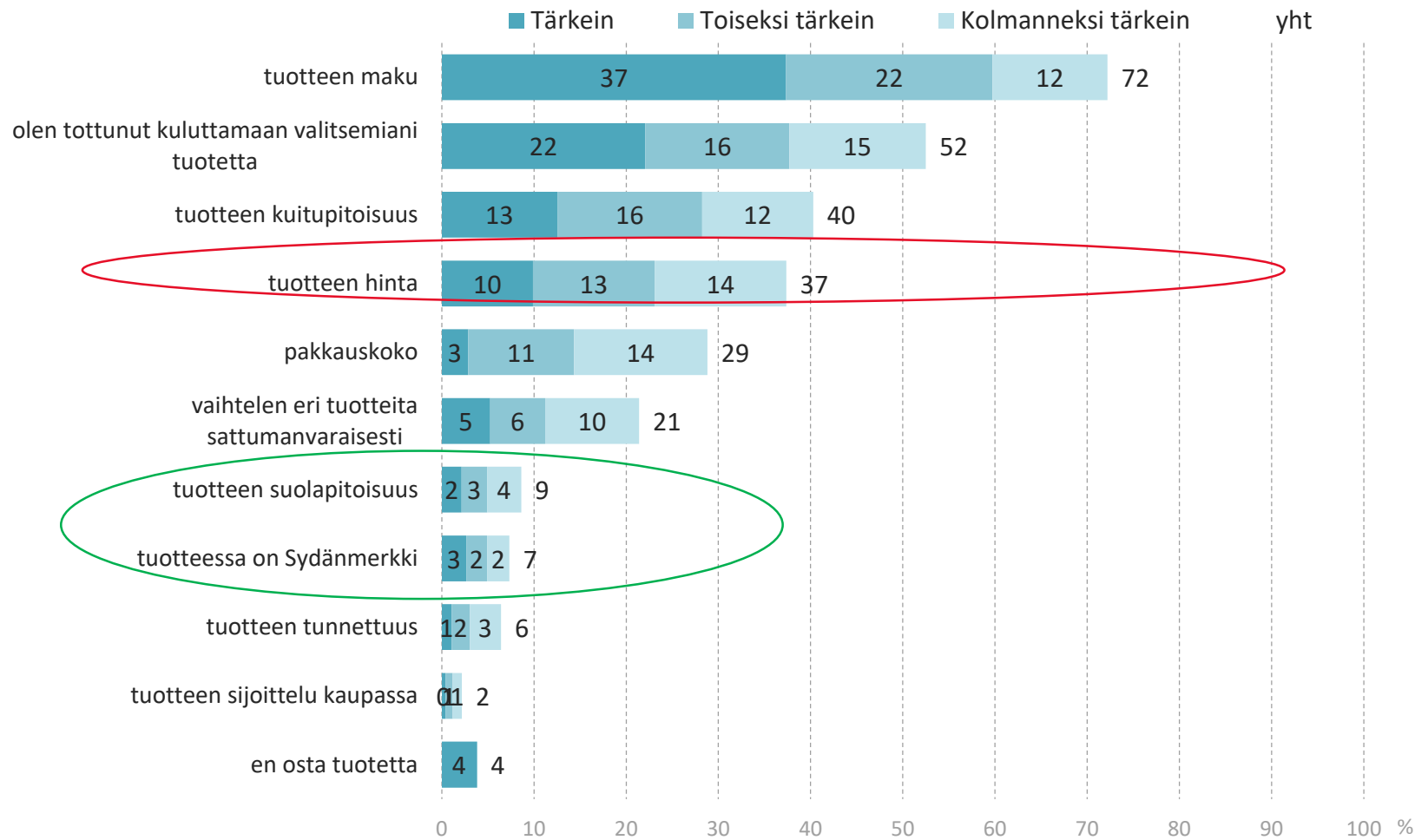
Ruokaleivän kulutus vähenisi varsin yhteneväisesti riippumatta siitä, kuinka paljon leipää kulutetaan

Kululutuksen muutoksen jakautuminen (%) leivän hinnan noustessa jaoteltuna leivän keskimääräisen viikkokulutuksen mukaan

Prosenttia (%) vastaajista	Ostaisin paljon suolaa sisältäviä ruokaleipiä nykyistä vähemmän	Ostaisin paljon suolaa sisältäviä ruokaleipiä jonkin verran nykyistä vähemmän	En muuttaisi ruokaleipien kulutustani	Ostaisin tuotteita enemmän	En osta tuotetta /En osaa arvioida
Alle 1 paketti	9,1	10,4	31,2	0,0	49,4
1-1,99 pakettia	11,1	20,8	59,7	0,0	8,3
2-2,99 pakettia	9,5	18,1	66,0	1,4	5,0
3+ pakettia	8,0	22,1	65,0	0,9	4,0
Kaikki yhteensä	9,2	19,7	61,9	0,8	8,4

Kun teet kaupassa ostopäätöksiä ja valitset eri tuotteita, arvioi, miten tekijät ensisijaisesti vaikuttavat valintapäätökseesi?

Ruokaleivät

- Tuotteen hinta on neljänneksi tärkein ostopäätökseen vaikuttava tuotteen ominaisuus.
- 37 prosenttia kuluttajista pitää hintaa kolmen tärkeimmän ominaisuuden joukossa.
- Tuotteen terveellisyyden (vähäinen suolapitoisuus) mainitsee 9 prosenttia kuluttajista:
- Siirtymäärvio epäterveellisistä tuotteista terveellisempiin tuotteisiin tuoteriikän sisällä: 20 %

Kaikki vastaajat, n=1100

Kiitos!
Kerromme mielellämme lisää.

Pasi Holm

pasi.holm@taloustutkimus.fi

puh. 050 374 7462

